

Vokietis su Lenku Susikirto Tautų Sąjungos Posėdy

Stresemann gynė mažumų teises Silezijoje

Patymėjo, kad vokiečiai Silezijoje turi teisę protestuoti prieš lenkus ir ieškoti palengvinimų.

Lugano, Šveicarija, gruodžio 15 d. — Dr. Gustave Stresemann, Vokietijos užsienių ministeris sudrebino Tautų Sąjungos tarybos posėdį, kumet jis kumščiu renkė į stalą pasmerkdamas Lenkijos užsienių ministerio Zaleskio kalbą dėl vokiečių teisių Aukštoje Silezijoje, kurią dabar valdo Lenkija.

Aukštosios Silezijos vokiečiai padavė Tautų Sąjungai skundą prieš Lenkiją dėl jų varžymo.

Lenkijos Zaleskis besiteisindamas ir beteisindamas savo valdžią kaltino vokiečių organizacijas Aukštoje Silezijoje ir sakė, kad tai dėl jų agitacijos susidaręs pavojus taikai.

Dr. Stresemann'as tokių Zaleskio kaltinimų negalėjo patirti ir padarė jam pastebimą trenkė kumščiu į stalą.

Zaleskis savo kalbą tęsė, kad vokiečių mažumos skundžiasi, kad jų teises ignorojamos tik dėl sudarymo visuomenės opinijos, bet taip nėra.

Kad Zaleskio kalba buvo verčiama į anglų kalbą, tai Dr. Stresemann'as neiškenčė, nes pasoko parodydamas nepasitenkinimą, pažūrėjo į vertiką ir ką tokio pasakė.

Dr. Stresemann pradėjęs kalbėti, prezidentas Briand buvo priverstas smarkiai pasakyti: "Silence."

Dr. Stresemann pasakė, kad jis klausėsi Lenkijos Zaleskio kalbos su nusistėbėjimu ir pastebėjęs joje neapykantos ir keršto dvasią prieš vokiečių mažumas. Jis pradžioje kalbėjo susijudinęs ir supykęs, bet vėliau, bent taip atrodė, atsilido. Jis tvirtino, kad vokiečių skundas prieš lenkus nėra daromas iš piktumo ar keršto, bet tam, kad apginti apšviestos ir religijos teises, ir kad vokiečių vaikai turėtų teisę, nevaržomi lankyti savo mokyklas Aukštoje Silezijoje.

"Jeigu Tautų Sąjunga palaiko tą mintį, kad tėvai negali naudotis teisėmis protestuoti," sako pakeltam balsu Dr. Stresemann, "tada met bus sugriuvęs tvirtiausias Tautų Sąjungos pilonius."

"Mažumos ieško Tautų Sąjungoje pagalbos ir jeigu jos persitiks, kad ji jų nenori išklausti ir apsaugoti, tumet gali būti daug žmonių persvarstys savo mintys ir nebematys reikalo priklausyti prie Lygos."

Ši Stresemann'o kalba trenkė kaip perkūnėlis Tautų Sąjungai ir visi pamatė rimtą pavojų.

Prancijos užsienio ministeris Briand, tarybos prezidentas tuojau pastebėjo pavojų, kokio dar niekad nebuvo Tautų Sąjungos istorijoje. Briand kalbėjo švelniai ir bandė koku nors būdu patenkinti vokiečių skundas prieš lenkus.

Tuojuo prasidėjo diskusijos apie procedūrą sulig mažumų sutarčių.

Prieš uždarančią sesiją Dr. Stresemann pranešė, kad jis reikalaušias visapusiškai apkalbėti mažumų problemas Lenkijos Silezijoje ir kitur.

Ši vokiečių byla prieš Lenkiją yra tokia pat, kaip ir mūsų pereitą metų Genevoje. Bet kas padaryta su mūsų byla? Nieko. Mokyklos Vilniaus krašte kaip buvo uždarytos, taip ir tebėra; lietuviai kaip buvo, taip ir tebėra pūdomi kalėjime. Tautų Sąjunga dėl tu skundų Lietuva apkaltino ir ją verčia išsižadėti Vilniaus ir visų teisių.

Tik kumščis gali priversti Tautų Sąjungą svarstyti mažumų klausimus. Tą padarė Vokietijos Stresemann.

GROVAS PŠEDZIECKIS NUBAUSTAS UŽ SPIRITO AFERĄ

Vilnius (E.) — Paskutinėm dviem savaitėm Vilniujejo sensacinga spirito kontrabandos byla, kurioje vyriausias kaltinamasis buvo grovas Przedzieckis, žinomas lenkų visuomenės veikėjas. Przedzieckis už padarytus valstybei nuostolius nuteistas 150,000 zlotų pabaudos arba 150 dienų arešto. Be to, už kiekvieną nelegalų spirito transportą, kurių buvo penki, grovas Przedzieckis gavo po du mėnesius arešto, t. y. iš viso 10 mėnesių.

NUMARINO TROCKIO SEKRETORIŲ

Sovietų kalėjime iš bado mirė Trockio sekretorius Butovas. Jis, protestuodamas prieš kankinimus, pamet bus sugriuvęs tvirtiausias Tautų Sąjungos pilonius."

DEŠIMTS MILIJONŲ LITŲ PASKIRSTYMAS PATVIRTINTAS

Kaunas. — Ministerių kabinetas jau patvirtino paskirstymą 10,000,000 litų nukentėjusiems ūkininkams pavasario sėjos reikalams. Galutiniai paskirstyta taip: Šiaulių apskr. 3,600,000 litų, Biržų — 2,850,000 lit., Panevėžio — 1,600,000 lit., Rokiškio — 900,000 litų, Mažeikių ir Telšių apskr. po 300,000 lit., Raseinių ir Kėdainių apskr. po 150,000 lit. ir 150,000 litų, liko nepaskirstyta.

100 UZMUŠTA, 238 SUZEISTA RIAUŠESE

Bogota, Columbia. — Magdarena bananų plotuose streikas dar tebeina. Kovoje su ginkluota kariuomene 100 streikininkų užmušta ir 238 suzeista ir nuostolių apskaitoma \$1,250,000.

Vokietijos Kariuomenė Pasiruošus Karui

RUSIJAI STINGA DUONOS

Reikalaujama ekonomyti duoną

Pagal jau patį SSSR spauda sutinka su užsienių laikraščių korespondentų pranešimais, kad Rusija dėl stokos maisto produktų nerami. Prof sąjungų organas "Trud" rašo, kad net darbininkų gyvenamuose rajonuose pastebimas žymus maisto produktų nepriteklus ir nereguliariškas jų pristatymas.

Eilės ties krautuvėmis anaga, duona išduodama pagal korteles ir tt. Visi, kas gali skubinasi daryti atsargas. Iš to kyla panika.

"Trud" kaltina valdžią ir reikalauja griebtis priemonių, kad būtų ekonomiška, kiau valgoma duona. Be kito, reikalaujama sumažinti vienam asmeniui parduodamos duonos kiekį.

KRINTA SSSR ČERVONCAS

Užsienių spaudos korespondentai praneša iš Maskvos, kad žymiai pradėjęs kristi červoncas. Be to, kalbama apie neišvengiamą popierinių pinigų infliaciją.

Į Kauną atvyko lenkų delegacijos Karaliaučiaus derybose sekretorius p. Perkovskis.

Jis atvežė paskutinių derybų protokolo projektą, kuris turėjo būti paruoštas lenkų delegacijos.

Vilniaus Klausimas Vėl Liko Neišspręstas

ANGLIJOS BALIUS SVIEČIA

Londonas. — Pausi pranešimai paduoda, kad Anglijos karaliaus George sveikata gerėja. Jis gyvybei pavojus dar nepaėjo.

ISPLEŠĖ VALSTIŲ MUZIKŲ MASKVOJ

Pranešimu Maskvos, nežinomi vagys išplešė valstybės muziejų. Daug paveikslų iš rėmų išpianta. Tarp pavogtų yra žinomi Rembrandto "Christus," Titlano "Eco Homo" ir Corregio "Sventoji šeima."

KARAS PIETŲ AMERIKOJE

100 Paragvaječių žuvo kovoje

La Paz, Bolivia, gruodžio 15. — Praneša, kad tarp Bolivijos ir Paragvajo kariuomenės įvyko susirėmimas. Žuvo 100 Paragvajo kariuomenės ir jų mažai žuvo.

Pramatoma, kad greit bus paskelbtas oficialiai karas.

LIETUVA PASIRASĖ VIETOS SUSISIEKIMO SUTARTI SU VOKIETIJA

Spaudos pranešimu, lapkričio 21 dieną pasirašyta vietos susisiekimo sutartis su Vokietija.

Pasienio zona nustatyta 10 kilometrų platumo iš abiejų pusių.

KUMČIŲ LENKIJOS SEIME

Per labai triukšmingą lenkų seimo posėdį atstovas Polacievicz skaudžiai sumuštė ukrainiečių vadą Chruckį. Polakievicz sudavė kelis karčius Chruckui per veidą. Manoma, kad tas incidentas turės politinių pasekų.

JAU PARDAVĖ MIŠKO UŽ MILIJONĄ LITŲ

Kaunas. — Lapkr. 28 d. miškų departamente įvyko varžytinė; parduota miško iš Zarasų miškų urėdijos už 395,210 litų, Dzūkų — 53,175 lit., Kretingos — 283,500 litų ir Trakų — 217,591 litų. Iš viso už 1,009,476 litus.

Prie šakos kainos gauta priedo 39,7%. Gruodžio 4 d. paskirta parduoti iš 6 miškų urėdijų už 1,103,050 litų.

PRIMŲ VIETINIS BLOKAS TĖDAROMAS

Kaip buvo pranešta, Varšuvon atvažiuoja Vengrijos užsienių reikalų ministeris Volko. Oficialus vizito tikslas — pasirašyti trečiųjų sutartį, neoficialus — priešsovietinio bloko sudarymas. Pilsudskis viešdamas Bukareste, vedė tuo reikalu derybas, dabar jos tęsiamos.

Voldemaras priėmė Tautų Sąjungos rezoliuciją, kad Pabaltijo padėtis būtų jos ekspertų ištirta.

Ekspertų komisija išduos raportą kovo mėnesį.

Lugano, Šveicarija. — Associated Press praneša, kad gruodžio 14 d. Premieras Voldemaras pasakęs pirmą tokią nuosakę prakalbą nuo to laiko kada prasidėjęs ginčas dėl Vilniaus. Jis pareiškęs, kad priims Tautų Sąjungos tarybos rezoliuciją, idant Pabaltijo padėtis būtų sąjungos ekspertų komisijos ištirta.

Premieras Voldemaras atidavė kreditą Prancijos užsienių ministeriui Briandui, kaip tarybos pirmininkui, už sutaikymą abiejų pusių.

M. Briand, kurį palaikė grafas Quinones de Leon iš Ispanijos, oficialis tarybos reporteris Lietuvos — Lenkijos derybų eigos, dirbė iki veltumos, kad perkalbėjus Voldemarą priimti Lygos intervenciją, kuri neturėtų būti suprasta, kad būtų kaip ir pabaudimas Lietuvai.

Lietuvių lenkų konfliktas tapęs prašalintas iš pavojingos politinės srities ir nukeltas į technikinį lauką.

Dabar Tautų Sąjungos susisiekimo ir tranzito komisija bandys atsteigti normalų geležinkeliais susisiekimą tarp Lietuvos ir Lenkijos.

Komisija taipgi stengsis atstatyti normalias sąlygas Nemuno upe, kuri teka per Lietuvą į Klaipėdą.

Sako, kad šios dienos darbas reiškia, kad krizis dėl suvereniteto Vilniaus tapęs bent laikinai išvengtas, ir esą vilties, kad Lietuva ir Lenkija busią sutaikintos abiem jom naudingų ekonominių pagrindų.

Tautų Sąjungos taryba mano, kad tinkamas išsprendimas ekonominių problemų sudarys taiką.

Taigi Vilniaus klausimas taip ir pasiliko neišspręstas. Klausimas, ar kada nors jis bus sprendžiamas, turbūt turės išspręsti pati tauta — Lietuva.

Kaip tai skiriasi vokiečių byla nuo lietuvių bylos Tautų Sąjungoje dėl mažumų.

Sukilimas Sovietų Belorusijoje Prieš Komunistus

JUNGTINIŲ VALSTIŲ MILITARĖS JĖGOS

Washington, D. C. — Aktualis didumas M. Jungtinių Valstybių armijos 1928 m. birželio 30 dieną siekė 134,505 žmonių (neįskaitant West Point militarės mokyklos sąstato).

Viršininkų ir karininkų yra 13,320.

Reguliarės armijos vyrų 114,757.

Pilipiniečių skautų 6,400. Atsarginių, pasilikusių aktyvioj tarnystėj 28.

Iš 134,505 karininkų ir kareivių, 96,366 tarnauja J. Valstybių teritorijoje, 14,093 Havaii, 8,605 Kanalo Zolas — pasirašyti trečiųjų sutartį, neoficialus — priešsovietinio bloko sudarymas. Pilsudskis viešdamas Bukareste, vedė tuo reikalu derybas, dabar jos tęsiamos.

Garbovo kaime užmušti visi komunistai

Sukilėlius malšino GPU Suimta 60 žmonių

Iš Vilniaus pranešama, kad Belorusijoje išvesti iš kantrybės valstiečiai plėšo Lenino atvaizdus ir griaua įstaigų namus.

Garbovo kaime valstiečiai užmušė visus savo kaimo komunistus. Kituose kaimuose mušami sovietų valdininkai.

Sovietų valdžia, kad sukilėlius numalšintų, pasiuntė GPU būrius, kurie suėmė apie 60 sukilėlių ir jų vadą Puchalskį. Yra sužeistų ir užmuštų valstiečių.

Kas tiki nugalėjimu ir dieną ir naktį, tas pagaliau paliks nugalėtoju.

"DARBININKO" METINIS KONCERTAS SO. BOSTONE ĮVYKS SAUSIO-JAN. 27 D., 1929 MUNICIPAL BUILDING SVETAINEJE

Zinios Iš Lietuvos

KAUNAS. — Kun. K. Audenis lapkričio 9 gynė disertaciją daktaro laipsnui gauti: "V. Jėzaus Dievybės pareiškimas Senadriono poėdyje." Disertacija apima 640 didelių mašinėlė rašytų puslapių. Lapkričio 10 doktorantas gynė tezes ir jam nutarta suteikti daktaratas. Teko taip pat patirti, kad naujasis teologijos daktaras kun. K. Audenis vyks Romon Biblijos institute studijų pagilinti.

UŽPUOLĖ KINO "SATURNĄ"

"Dz. Kov." praneša, kad Šančiuose buvo padarytas kinas "Saturno" užpuolimas. Ten buvo demonstruojama filma "Dana juodai apsiuolius ir baltos rožės," kuri dalyvauja žinoma lenkų artistė Jadvyga Smosarska. 9 val. vak. nežinomi asmenys, šaunamais ginklais ir lazdomis apsiginklavę, įsibrovė kino teatran ir, išgąsdinę tarnautojus, jie perprošė telefon linijas. Po to, prasidami mechanikui revolveriu suardė aparato būdelę. Du aparatai visiškai sunaikinti.

Šia pat buvo sunaikinta elektros įtaisų lenta, po ko visame teatre užgeso elektra. Publikoj kilo panika, ji metėsi bėgti laukan. Prie durų pasidarė susigrūdimas ir maigymasis. Pasigirdo vaikų ir moterų vaičiojimai. Būt piktadarijai pastebėti, bliškai kelią ir iš salės nieko neleidė.

Sunaikinę kino, piktadarijai ramiai pasitraukė. Į pranešimą apie užpuolimą, tuojau atvyko sustiprintas būrys policijos, bet piktadarijų jau nebuvo. Tai mat kad daro "patriotai."

KAUNO ŪKININKŲ SAJUNGOS SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Lapkričio mėn. 15 d. Ūkininkų Ramovėj įvyko skaitlingas Kauno Ūkininkų Sa-

jungos skyriaus susirinkimas. Susirinkime buvo du pranešimai: p. P. Mikšio apie dabartinį politinį padėjimą ir Ūkininkų sąjungos veikimą ir p. Dr. E. Draugelio apie mūsų ekonominius santykius su latviais. Savo ilgame ir išseimiančiame pranešime p. P. Mikšys pažymėjo tuos visus Centro Valdybos darbus, kurie buvo atlikti, kad įgyvendinti visų politinių grupių susitarimą. Bet po šiai dienai to susitarimo nėra, ir matyt, ji tegalės įgyvendinti tik organizuoti ūkininkai, kurie jau kitose valstybėse turio darbus dirba arba yra atlikę. Dabar visą dėmesį reikia kreipti į stiprių skyrių sudarymą, nes tam labai patogu laikas: visi lenkų būdo ir pasipelnymo mėgėjai iš mūsų skyrių jau spėjo kitur persikraustyti, o tas Ūkininkų Sąjunga sutvirtino ir atnaujino. Nauji darbininkai stoje skyrių priedažkyje dabar tik privalo surinkti savose apylinkėse visuos geros valios ūkininkus ir ruoštis ateities darbu.

Dabartiniu laiku Ūkininkų Sąjunga stovėdama nušaliai ir nedalyvaudama valdžioje, o tik dabodama ir keldama aikštėn ūkininkų reikalavimus, daug tiksliau įvertina krašto padėjimą. Vienas ryškiausių dalykų, tai mūsų keliamas klausimai, kad ekonominė krašto padėtis sunki ir kad nederlius yra žymiai didesnis negu apie tai valdžios laikraščiuose skelbiama, jau pasitvirtino. Nukentėjusius nuo nederliaus vyriausybė buvo skyrusi tik 684,000 litų, kad be 10—12 milijonų čia nieko gero nepadarysi. Tautiškos ir krikščioniškos visuomenės sutarimas dabar priklauso nuo valdančios tautininkų partijos, nes kas liečia Ūkininkų Sąj. tai ji jau padarė visa, kas galima.

10 MILIJONŲ LITŲ BYLA
Kauno Apygardos Teisme buvo pradėta didelė sensacija byla prieš Alytaus spirito vadyklos "Sietynas" savininkus ir tarnautojus, kurie kaltinami esą jie padarė valstybei nuostolių apie 10,000,000 litų. Del stokos liudininkų ir ekspertų byla atidėta.

GAVO VIENERIUS METUS GRASOS KALĖJIMO

Marijampolė. — Apygardos Teismas išnagrinęs mokinio J. Česnos, nukovusio čigoną bylą, pripažino J. Česną kaltu ir davė jam vienerius metus grasos kalėjimo.

BEDARBIAI ŠIAULIUOSE

Paskutinėmis žiniomis, pasibaigus žemės ūkio darbams, Šiauliuose esą arti tūkstančio bedarbių. Dalis iš jų tikisi gauti višuosius darbus, o kita dalis žada vykti į Latviją darbo ieškoti.

PROTOKOLAS

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos XVIII Kongreso įvykusio Rugsėbio 28 ir 29 dienomis, 1928 m., Hartford, Conn. (Tęsinys)
Pasaulinė Paroda Chicagoje
Nutarta raginti kolonijas ruoštis imti dalyvumą Chicagoje pasaulinėje parodoje. Federacija deleguos savo atstovą į parodos komitetą.
Kun. M. Krupavičiaus Neįvykusios Kelionės
Nutarta kun. M. Krupavičiaus neįvykusios kelionės išas paskirti Leono XIII-to draugijos Fondo reikalams. Tuo reikalu skaitomas gerb. kun. M. Krupavičiaus pasiūlymo laiškas, kuris tampa priimtas.
"Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Federacijos" Federacijai savų laikų buvo man pasiūlyti atvažiuoti į Ameriką ir tuo tikslu buvo atsiuntę tris šimtus dolerių kelionei. Politinė Lietuvoje padėtis neleidžia man pateikti Amerikos vienišų ir pasinaudoti atsiųstais kelionei pinigais, nors labai tai norėjau padaryti. Ir dabar dėl to ar kitų priežasčių greit numatyta misija į Ameriką išvykti negalėsiu. Reikalinga tad išspręsti atsiųstų pinigų klausimą. Aš iš savo pusės siūlau tokį klausimo išsprendimą; atsiųstus tuosius pinigus pavesti Leono XIII Fondo reikalams, kurių jis dabar turi daug, nes stotus didelius namus ir rengiasi spaustuve. Jeigu kada nors aplinkybės leisti Amerikos aplankymo sumanymą įvykinti ir Federacija negalėtų tu pinigų paaukoti Leono XIII Fondui, aš atvažiuočiau išgautais iš jo lėšomis pinigais.
Tikimasi Tamsta tą propeziiją palaikys ir klausimas ta linkme bus išspręstas.
Laukdamas prielankus atsakymo, pasilieku Šiu auktą pagarba
Kun. M. Krupavičiaus,
Leono XIII Fondo Pirmininkas
Kaunas, 1928-VII-28 m.
"Amerikos Lietuvių" Knogos Reikalai
A. L. R. K. Federacijos XVIII Seimas išklaušęs knogos "Amerikos Draugiai" Leidėjų Komitetą pirmininko, kun. S. Draugelio, pranešimą dėl mirties knogos leidimo ir "Statistinių Žinių" rinki-

WUSILDO LAKTUVAS

Viduklė — Š. m. spalio mėn. 19 d. dėl blogo ir ūkanoto oro nusileido vokiečių pašto lėktuvas, kuris palaikė susisiekimą tarp Berlyno ir Rygos ir Talino. Lėktuvas nusileido Virgaimių dvare lauke, juo skrido 2 lakūnai ir 1 keleivis. Ryto metą, t. y. 20 d. pragiedrėjus orui lėktuvas pakilo ir nuskrido Rygos link. Lėktuvas apžiūrėjo daugelis žmonių, tarp kurių buvo organizuotai Viduklės pradžios mokykla.

VEL PUKELINĖJA GAIRĖS

Lapkričio 8 d. vak. de-markacijos palinijy ties Pramislavos kaimu, Trakų apskr. lenkai pradėjo apkausinti gaires kapčiais, 5 gaires perkeldami mūsų pusėn. Tačiau mūsų policija gaires išmėtė ir kapčius užlygino.

UŽ PABĖGIMĄ IŠ KARIUOMENĖS

Kariuomenės teismas nubaudė 4 met. sunk. darb. kalėjimu K. Januškevičių kilusį iš Tirkšlių m. už pabėgimą iš kariuomenės 1921 m. ir slapstymąsi iki šių metų liepos 5 d.

JAVŲ KAINOS LIETUVOJE

Lietuvos rinkoje javų kainos jokių atmainų nepatirdo. Paruošti atmainų ūkininkai suspėjo daugumoje šių javų: kviečių, miežių ir avižų. Kiek mažesnis kiekis matėsi rinkoje rugių.

ATIDAROMOS VALGYKLOS BIEDNUOMENĖI

Lapkričio mėn. 20 d. Kauno m. savivaldybė atidarė biednuomenę valgyklas, kuriose neturtingiems asmenims bus teikiami nemokamai pietūs.
Šelpiami maistu bus: Slabadoj 220 asmenų; Žaliakalny—300 asmenų; Senamiesių—430, Šešiuose—230, Naujamiestė—50, Karinėliuose—70 ir Aleksote 100 asmenų.

NELAIMĖ LIETUVOS GELEŽINKELIUOSE

Lapkričio mėn. 13 d. keleivinis traukinys 1 nr. nakties metu važiuodamas iš Virbalio link Vilkaviškio stoties 4-me klm. užvažiavo ant porinio vežimo pil. Sakalovijono iš Tarospolės k. Kybartų valsė. Įvykus katastrofai du arkliai, patekusieji po ratais, visiškai suvažinėti. Žmonių aukų nėra. Traukinys buvo kiek sustojęs katastrofos vietoj.

UŽ TARNAVIMĄ LENKŲ KARIUOMENĖJ 6 METAI KALĖJIMO

Kariuomenės teismas nubaudė 6 met. sunk. darb. kalėjimo B. Grigoni, už tai, kad jis pabėgo iš Lietuvos ir tarnavo Lenkijos kariuomenėj. Grigis, Lietuvos, norėjo gauti vidaus pasą, bet buvo sulaikytas.

UŽ PABĖGIMĄ IŠ KARIUOMENĖS

Kariuomenės teismas nubaudė 4 met. sunk. darb. kalėjimu K. Januškevičių kilusį iš Tirkšlių m. už pabėgimą iš kariuomenės 1921 m. ir slapstymąsi iki šių metų liepos 5 d.

JAVŲ KAINOS LIETUVOJE

Lietuvos rinkoje javų kainos jokių atmainų nepatirdo. Paruošti atmainų ūkininkai suspėjo daugumoje šių javų: kviečių, miežių ir avižų. Kiek mažesnis kiekis matėsi rinkoje rugių.

ATIDAROMOS VALGYKLOS BIEDNUOMENĖI

Lapkričio mėn. 20 d. Kauno m. savivaldybė atidarė biednuomenę valgyklas, kuriose neturtingiems asmenims bus teikiami nemokamai pietūs.
Šelpiami maistu bus: Slabadoj 220 asmenų; Žaliakalny—300 asmenų; Senamiesių—430, Šešiuose—230, Naujamiestė—50, Karinėliuose—70 ir Aleksote 100 asmenų.

VEL PUKELINĖJA GAIRĖS

Lapkričio 8 d. vak. de-markacijos palinijy ties Pramislavos kaimu, Trakų apskr. lenkai pradėjo apkausinti gaires kapčiais, 5 gaires perkeldami mūsų pusėn. Tačiau mūsų policija gaires išmėtė ir kapčius užlygino.

UŽ PABĖGIMĄ IŠ KARIUOMENĖS

Kariuomenės teismas nubaudė 4 met. sunk. darb. kalėjimu K. Januškevičių kilusį iš Tirkšlių m. už pabėgimą iš kariuomenės 1921 m. ir slapstymąsi iki šių metų liepos 5 d.

JAVŲ KAINOS LIETUVOJE

Lietuvos rinkoje javų kainos jokių atmainų nepatirdo. Paruošti atmainų ūkininkai suspėjo daugumoje šių javų: kviečių, miežių ir avižų. Kiek mažesnis kiekis matėsi rinkoje rugių.

ATIDAROMOS VALGYKLOS BIEDNUOMENĖI

Lapkričio mėn. 20 d. Kauno m. savivaldybė atidarė biednuomenę valgyklas, kuriose neturtingiems asmenims bus teikiami nemokamai pietūs.
Šelpiami maistu bus: Slabadoj 220 asmenų; Žaliakalny—300 asmenų; Senamiesių—430, Šešiuose—230, Naujamiestė—50, Karinėliuose—70 ir Aleksote 100 asmenų.

Politinės Policijos Valdininkų Byla Vyr. Tribunole

Račys išteisintas, keturi nuteisti
Kaunas, Lapk. 10 d. Vyriausiasis Tribunolas nagrinėjo politinės policijos valdininkų bylą.

Jie buvo kaltinami, esą prieš 3 metus, likviduojant Vilkaviškio — Mariampolės rajone bolševikų veikimą, elgęsi ne visai korektiškai. Šiemet pavasarį byla buvo nagrinėjama Mariampolės Apygardos Teisme, kuris visus kaltinamuosius, kaip žinoma, išteisino. Tačiau tokiu sprendimu Teismo nepasitenkimo ir padavė Vyr. Tribunalui apeliacijos skundą.

Teismo pirmininkavo p. J. Staškevičius, valstybės gynėjas p. V. Zalkauskas. Kaltinamuosius gynė Stašinskas ir Nargeliavičius. Ekspertai buvo pakviesti gydytojai Viršila ir Blažys, o liudininkai, buv. politinės policijos viršininkai p. Paškevičius, p. J. Šaltenis. Išklusius liudininkų ir ekspertų, valstybės gynėjas pastebė, esą byla iš Apygardos Teismo išėjo be pakankamos šviesos. O teisybės ir šviesos niekuomet nepasiekia bijoti. Politinės policijos organai turi veikti griežtai, švariai, teisingai, neiki kominternę čekos metodais. Todėl prašo Tribunalo savo sprendimu pasakyti, kad būtų nusikaltimo, tiesa, nedidelio, vis dėlto baustino.

Po pertraukos adv. Stašinskas mitriai atremia kaltinimus ir pažymi, kad pas kaltinamuosius komunistus buvo rasta daug komunistinės literatūros. Pas svarbiausiąją kaltininką Šmeigauskaitę, didelį ligonį, — sako, — smurto žymių nerasta. Tai patvirtinasi ekspertyza. Daugiausia negalima išpręsti išlauzta. Negalima, — sako, — naudotis suprovokuota medžiaga, kuri atitrūkta objektyvių faktų.

Antrasis gynėjas adv. Nargelevičius pastebė: šią bylą Mariampolės Apygardos Teismas nagrinėjo visą dieną ir nuodugniai persiūžė jo visus dalykus, visą turimą medžiagą. Ir teismas visus kaltinamuosius išteisino. Ilgiau sustoja ties apeliacijos skundu ir, nagrinėdamas jį papunkčiu, atremia visus valst. gynėjo motyvus.

Šmeigauskaitė buvusi gūdrī simuliatorė, mokėjusi puikiai orientuotis savo veikime. Nors, kaip sakoma buvo ir isterikė, psichiškai normali, vis dėlto sugeba pasilypti nuo policijos ir nuvykti į Karaliaučių gydytis. Tik bėda, kad ten gydytojai per prasti, ir todėl smunka į Maskvą. Na, žinoma, ten "pasveiksta" vyriškiškai. Jei kas šiojį byloj nukentėjo, tai tie patys kaltinamieji valdininkai. Juos ir prašo, kaip ir pirmasis gynėjas, išteisinti.
Teismo pirmininkas duoda paskutinį žodį kaltinamiesiems.
Vežys: — Prašau patvirtinti Mariampolės Apygardos Teismo sprendimą.
Račys: — Aš esu nekaltas ir prašau mane išteisinti.
Žilinskas: — Prašyčiau išteisinti.
Po pertraukos skaitoma spriedimas, kurio kaltina smiesdinas Br. Vežui, P. A. Trauskui, J. Žilinskui ir Vl. Labanauskui Mariampolės Apygardos Teismo sprendimas panaikintamas, ir jie nuteisiami kiekvienas po 3 mėnesius paprasto kalėjimo, tačiau pritaikius amnestijos įstatymą, lieka po 2 mėn. ir 1 savaitę; Ant. Račiui ir J. Marcinkevičiui, kaip nekaltiesiems, Mariampolės Apygardos Teismo sprendimas panaikiamas, ir jie išteisinami.

NUO GASŲ IR ISPUTIMO PILVO AR VIDURIŲ

Skaušmas ir nesmagumas, koki padaro gasai ir išputimas pilvo ar vidurių, bus greitai pašalinamas pagamintu "Nuga-Tone". Šis pastebėtinai prajarusis turtelį nuagai konstitucija, pagelbsti viršimant, padidina apetitą, pašalina inkstų ir pusių surizintą, galvos svaigulį, kvatulius, muskulinis skaušmus ir panašias ligas paalindas nuo abetno organų silpnumo.
Tuo daug pastebėtinai pasiekimų duoda Nuga-Tone vartojimas, kad vartojant nežino kaip ji ir be girtų. Franc. Blackman, Clemons, N. C., kuri esą Nuga-Tone, sako: "Mane vargino gasai viršimant per 5 metus. Paėmėsi Nuga-Tone tris dienas, aš pasijaučiau labai geriau naują pilvą ir tai buvo pirmas nuga-Tone, kurio Dievo davinys žmonėms, kurie turi abetn silpnus ir sumenkėjusius organus. Jis galitė gauti Nuga-Tone kur tik vaistai yra paravinėjami. Jeigu jus vertinga neturėti ju stakė, nuspręskite jį užsakyti dėl jus iš urmo valstybės."

L. D. S. CENTRO VALDYBA

Kun. K. Urbonavičius, Dr. Vadas, 50 W. Sixth St., South Boston, Mass.
Vl. Paulauskas, Pirmininkas, 19 Davidson St., Lowell, Mass.
P. Zdankus, Vice-Pirmininkas, 1297 W. 15th Ave., Gary, Ind.
A. F. Kneizys, Sekretorius, 366 W. Broadway, South Boston, Mass.
A. Vaisauskas, Išdinininkas, 371 Portland St., Cambridge, Mass.
Kontrolės Komitetas
J. Smilgis, J. Glaviokas ir R. Ainorius.
Literatinė Komitetas
Kun. V. K. Tuskūnas, Kun. K. Urbonavičius, K. J. Krusinskas, Kun. J. Švagždis, J. M. Vierašis.
Atstovas į A. L. R. K. Federacijos

Balsas Iš Lietuvos

Aš esu Lietuvos gyvenimo žinovas. Kito tokio, kaip aš, Lietuvoje nėra. Kiekvieną dieną grumiuosi su tikėjimo, tautiškumo, sveikos politikos ir ekonomijos priešiniais. Mane pažįsta visi lietuviai. Nors kontroliuojamas ir persijojamos kasdien mano mintys, bet aš nenusimenu. Aš kasdien lankau visus, kurie tik mane kviečia ir pasakau daug saldžios ir karčios tiesos.

Nors nuo Tamstos mane skiria platusis Atlantas, jef tik panorėsi ir Tamstą lankysiu. Be to, jei Tamsta nori savo giminėms gyvenantiems Lietuvoje padaryti didelį džiaugsmą, pasistengk, kad aš juos lankyčiau.

Lietuvos gyventojus aš lankau tik už 5 litus visą mėnesį, už 15 litų 3 mėn., už 25 litų pusę metų, už 50 litų — visus metus. Už šitą lankymą (išskyrus Latviją, Estiją ir Vokietiją) atsieina dvigubai. Mano adresas: Duonelio gat. Nr. 24. Kaunas, Lietuva.
Aš esu vienintelis Lietuvos katalikų dienraštis "RYTAS." Mane redaguoja prof. dr. Leonas Bistras.
Aš tik teisybę rašau.

Puikiausia Kalėdų Dovana

DEŽUTĖ BIRUTĖS ŠALDAINIŲ
Tik KAUNO IR ŠIAULIŲ
Parsiūduoda maistui ir asmeniškas. Su persulimtu vienu daktaru kalnuoja tik 75 centus. Anant didesnį skaidrų suodame gerą nuolaidę.
LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ
308 WEST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

SVEIKATA-BRANGUS TURTAS

Dr. A. Gyllys

Gyvenimo Taisyklės

“Valgyk, bet nepersivalgyk; dirbk, bet nepavargk, būk naturalus.” Tai žodžiai, kuriuos kadaise pasakė graikų mintytojas Plutarchas. Nors daugiau, kaip pora tūkstančių metų skiriamus nuo Plutarcho, tačiau jo pareikštos mintys dar ir šiandien mus žavi. Žavi jos mūsų savo paprastumu, o kas svarbiausia savo teisingumu.

Ir iš tiesų, šiose paprastose mintyse slepiasi gili gyvybės tiesa. Neperdėsiu jas pavadinęs gyvenimo taisyklėmis. Jų turi laikytis kiekvienas, kuris nori būti sveikas. Tik išgilinkimė į tas mintis. “Valgyk, bet nepersivalgyk.” Valgis žmogui natūralus dalykas. Be valgio jis negali apsieiti, nevalgydamas jis įgija savo veikimui reikalingą energiją, suteikia organizmą kaital reikalingą medžiagą. Todėl žmogus turi būtinai valgyti. Bet jis privalo tik tiek valgyti, kiek jo organizmas iš tikrųjų reikalauja. Tik gaila, ne visada žmogus tiek valgo. Dažniausiai jis valgo daugiau negu jam reik. Valgo, kad jam gardu, kad patenkintų savo gomurį. Tiesa pilvelis kantrus ir paklusnus. Jis priima, kiek jam duoda. Bet tik iki laiko. Įgaimniui jis gali pasiūlyti ir pradėti protestuoti. Savo protestą jis pareiškia sopuliais, kurie noroms nenoroms priverčia žmogų susimąstyti. Dažnai tie skausmai pareina nuo nesąklausos valgymo. Jei žmogus per daug valgo, tai jis per daug apsunkena savo pilvelį. Pilvelis pavargsta ir nesugeba išdirbti savo virškinimui reikalingų svyru. Ilgesnį laiką pasilikdamas pilvelyje nesuvirškintas valgis ima gesti. Gesdamas išsukia skilvio sloga, kuri ir pasireiškia skausmais. Tai vis persivalgymo padariniai. Per daug valgydamas, žmogus gali ir daugiau sau būdų pasidaryti. Jei žmogus priima daugiau maisto, negu jo organizmui reikalinga, žmogus ima tukti. Bet tukimas taip pat neina naudą. Nutukęs žmogus darosi nerangus. Jis pats nepakelia savo sunkumo. Dažnai nuvargsta, pailsta. Kiekvienas sunkesnis psichinis ar fizinis darbas pakerta jo jėgas. Jis daugiau ilsis, negu dirba. Bet maža to. Nutukimas ir širdžiai pavojingas. Per daug nutukusio žmogaus širdis taip pat aptunka. Ji negali tinkamai veikti. Todėl ir supranta, kad daugelis nutukusių žmonių skundžiasi širdies silpnumu. O jie nabagai dažniausiai ir nežino, kad tai atsitiko, pamiršus jiems Plutarcho taisyklę: “Valgyk, bet nepersivalgyk.”

Kyta: “Dirbk, bet nepersidirbk.” Kiekvienas žmogus turi šioki toki užsiėmimą, turi ką nors dirbti. Bet jei nori žmogus būti darbe patvarus, jei jis nori išlikti sveikas, turi mokėti dirbti. Dirbdamas daugiau, negu jo jėgos neša, jis suardys savo sveikatą ir nustos jėgų laikinai, o tarpais net ir visam amžiniui. Kiekvienas darbas, psichinis ar fizinis vargina žmogaus organizmą. Jame atsiranda vadinami nuovargio nuodai. Tų nuodų veikimu organizmas pavargsta. Tinkamiausias būdas tuos nuovargio nuodus iš organizmo pašalinti — poilsis gryname ore. Bet nevisada žmogus nuovargio poilsio. Labai dažnai ir nuvargęs jis dirba įtempdamas visas savo jėgas. Tačiau taip dirbdamas jis gali tik savo organizmą nuvarginti, kad tuo poilsis nieko negelbės. Juo tolyn, juo labiau jaučiasi žmogus netikęs. Joks darbas jam nesiseka. Prie darbo jaučia didžiausią apatiją. Ką paima ir rankas, tas iš rankų krenta. Tai ženklas, kad žmogus per daug nusivargęs. Tokiam žmogui būtinai reikalinga nutraukti darbas ilgesniam laikui, kad vėl atsigaitytų. Taigi ir čia žmogus nukentėjęs nusižengęs Plutarcho taisyklei: “Dirbk, bet nepersidirbk.” Tai reiškia dirbk, bet mokėk ir atsilėsti. “Būk naturalus.” Štai žodžiais Plutarchas noritarsi apibudinti aukščiausią reikštas savo mintis. Būti natūraliam reikia valgyti tiek ir to, kiek ir ko reikalauja organizmas, gerti tai, kas organizmui nekenkia, dirbti tiek, kiek jėgos neša. Norėdami būti natūralūs mes ieškosime poilsio ne aliešose, prirūkytuose traktieruose ar klubuose, bet gryname ore, vaikščiiodami ar atlikdami mūsų kūnui pritaiktus mankštynus, kuo iš tikrųjų stiprinsime ir grūdinsime savo sveikatą. Būti natūraliam nereiškia pasiduoti kūno geiduliams, kaip kas gal norėtų suprasti. Atvirksčiai, tai reiškia tuos geidulius valdyti, verčiant juos tarnauti aukštesniems Dievo ir gamtos žmogui skirtiems tikslams. Tad išdėmėkime aukščiausią reikštas Plutarcho žodžius ir stengkimės gyvenime neprasilenkti su jais. “J. S.”

Idomus Pasnekėsysis su Sovietų Rusijos Emigrantais

Š. m. spalio mėn. 1 d. bevažiuojant traukiniu viename klaidėdiškiui iš Jonišio į Šiaulius teko jam įsėsti į traukinį, kuriame važiuavo didelis ešelonas žydų ir rusų emigrantų. Sužinojęs, jog tai jie važiuoja iš Rusijos, jis keliaujantiems davė kai kuriuos klausimus.

Paklausti, iš kokio krašto ir kurlink jie važiuoja, — atsakė, kad jie važiuoja iš Ukrainos į Buenos Aires (Argentinoje).

Į klausimą: kodėl emigruojate iš Ukrainos, o ne iš kitur? Atsakė: todėl, kad Ukraina yra lyg ir atskira autonominė, privileijuota Rusijos dalis ir iš čia lengviau galima gauti vizą.

Kodėl emigruojate? Negi manote, kad Argentinoje bus geriau?

Jei ir nebus geriau, tai betgi nebus ir blogiau. Ukrainoj mes negalime nei padoriai apsiręngti ir nei žmoniškai pavalgyti.

Bet juk Ukraina yra Rusijos aruodas?

Taip. Žemė ten gera. Buvo kažkada aruodas, bet dabar vos patys praminta.

Kur to priežastys?

Priežastys yra tokios. Niekas nenori iram dirbti. Ūkininkas nespėja javus iškulti, tuojau juos valdžia ir atima, palikdama kiekvienam šeimos nariui po pusę svaro. Taigi, ar ūkininkas ir jo darbininkas gali būti patenkintas tokia norma?

Bet juk grūdus valdžia

— Veltui nesekvestruoja. Tiesa, moka po 60 kapeikų už pūdą, o kai pačiam ūkininkui pritrūksta, jis iš valdžios nebegauja, perka iš tų, pas kuriuos yra truputis atliekamų grūdų ir moka už savo parduotus grūdus jau po 3 rublius pūdai.

Tai darbininkai turi būti savo valdžios tvarka labai patenkinti?

Ne visi ir jie patenkinti. Noks gali būti malonumas, kai viskas varžoma? Duona išduodama pagal kortelę, drabužiai — pagal draudžiamą. Norėdama gauti duonos, turi žmogus išstovėti eilėje po 10—12 valandų kiekvieną dieną. O kai atveža drabužius — irgi toji pati ceremonija.

Bet duona, tur būt, jau gera?

Duona visai prasta. Galite sau įsivaizduoti, kokia ten duona gali būti, jei nuo jos valgymo man viduriai pasigadino, ką pripažino gydytojai, užgindami valgyti šią duoną.

O kodėl ir rūbus pagal kortelę reikia pirkti?

Todėl, kad ten veikia kooperatyvai. Privatinei prekybai taip suvaržyta, kad ji yra visai negalima.

Tad iš ko žmonės gyvena?

Gyvena daugiausia iš darbo.

O ar visiems darbo užtenka?

Tame ir blogumas, kad ne visi darbo gauna.

PRANESIMAS

Naujos Anglijos katalikiškomis draugijoms ir organizacijų kupoms, kad Naujosios Anglijos Katalikų Seimas kasmetų įvykdavo vasario 22 dieną, tad ir šių metų Federacijos Naujos Anglijos Apskričio suvažiavime So. Boston, Mass. palikta Seimo rengimą gerb. kun. V. K. Taškūniui, apskričio dvasios vadui, kad pakviestų naujus Anglijos katalikiškus draugus, kurie klebonus prisidėti prie rengimo Seimo vasario 22, 1929 m., So. Boston, Mass. Tad gerb. dvasiškiai ir sveikiškiai yra kviečiami rengtis prie to svarbaus darbo, kad būsiantis seimas kogeriausiai pavyktų. Visos Naujosios Anglijos katalikiškos draugijos ir organizacijų kuopos raginamos išanksto išrinkti atstovus į seimą.

Apskričio valdyba

— Girdeją, kad ten veltui žemę dalina?

— Taip, dalina, bet daugiausia Sibire. Tenka, kai kam ir Ukrainoj gauti, bet čia mažai kas nori ją imti, nes beveik visa derlių valdžia atima.

Bet tokie duonos ir rūbų gavimo varžymai gal tik toj jūsų apylinkėj buvo?

Oi ne, jie yra visur. Didžiuosiuose miestuose dar daugiau.

Tad kaip žmonės dėti?

Hm! kaip čia pasakius? Pavyzdžiui, jeigu mane šiais rūbais ten pamatyti, tai tuojau areštuoti, sakydami, kad esu buržujus ir turiu atliekamų pinigų. Štai, šiuos rūbus aš pirkau Rygoje ir, kaip matot, nė kiek nebrangesni, negu čia jūs visi dėvite.

O avalynė ar ten brangi?

Už tokius batukus, kaip čia pirkau, Rusijoje mokama 40 rublių, o per mėnesį uždirbdavau irgi tik 40 rublių.

O maistas kaip brangus?

Maistas, bendrai paėmus, daug brangesnis, negu čia. Bet, kas svarbiausia, atvykę Rygon, pamatėme tai, kuo mes patys nenorėjome tikėti. Pas mus už 100 kiaušinių mokama 5 doleriai, kai tuos pačius sovietiškus kiaušinius atvežtus į Rygą pardavinėja tik po 2 dolerius. Kaip tatai supaprasti, mes nepajėgime.

Na, kokia yra žmonių nuotaika?

Gera. Ten kitokia nuotaika negali pasirodyti, nes kitaip sovietuose negyvensi. Pavyzdžiui, atvažiuoja koks nors delegatas iš užsienio. Pranėsama telefonu į fabriką, kad prisirengtų pasitikti. Tokiu atveju ten tinkamai pasiręngta ir viskas daroma gražiausiomis ceremonijomis. Užklausk darbininką, ar patenkintas esama tvarka, turi džiaugdamasis pasakyti, jog pilnai patenkintas. Priešingai jis žino, kas rytoj dieną jo laukia. Į mažuosius fabrikus, į ūkininko ir darbininko gyvenimus niekas nė nemano

vesti, kad delegatai ir norėtu.

Tad, tur būt, kitos valstybės piliečius ten gerbia?

Taip, nepaprastai gerbia, nes kažko prisibijoma, nors toji baimė stengiamasi užslėpti.

O ateivių ar daug atvažiuoja?

Atvažiuoti, tai atvažiuoja, bet truputį pagyvenę vėl sprunka. Pavyzdžiui, atvažiuo pas mus vienas amerikietis komunistas. Vaikščioja gražiai pasipuošęs. Tad ji žiūrėjo kaip į stebklą. Jis, pamatęs didžiausias eiles nusiskurusių žmonių, stovinčių, kad gautų duonos pagal kortelę, labai pasibaurėjo. Jis turėjo slaptą fotografijos aparatą ir nufotografavęs tas eiles keliose pozose išvažiuo atgal į Ameriką, nors buvo galvojęs Rusijoje pasijikti.

Gerai, bet jei jau ten taip bloga, kodėl visi gėria ir perša?

Taip, yra vietų ir gana šiltų. Žmonės ten sėdėdami pučia į dūdą, kad ten gražu ir gera, bet pažvelgus tik truputį į šalį, išvysime visokių aiseiškųjų, o ką kalbėti apie užkulius?

Bet juk ten darbininkų valdžia, darbininkus turi užtarti?

Taip bent turėtų būti, bet faktinai visas gerumas yra tik popieri ir teorijoj.

O išvažiuojant vizą ar greitai duoda?

Nelegvai. Be kitų formalumų, dar reikia įmokėti 300 rublių nuo kiekvieno asmens. Tokių įamintųjų yra labai nedaug, nors ir labai daug kas norėtų išvažiuoti.

Kaip, bendrai paėmus, ar žmonės valdžia patenkinti?

Ką jūs kalbate?! Ten visi įtempti ir laukia momento, kada galės sukilti.

Na, jau tas tikrai nepavyks. Juk kariuomenė tvirta?

Kariuomenė, bet juk ir toji pati kariuomenė susideda iš ūkininkų sūnų. Nejaugi ji eis savo tėvą kalbalyti?! Ten dabar ir kariuomenėj jaučiamas ūpas, kad laukia tik momento, kada ims kariuoti su kokia nors kaimynine valstybe.

Kai tik iškilis karas, kariuomenė tuojau, pirmoj eilėj, išgalabys savo vadus, o tada tik ims tyarkytis.

Žinote ką, man atrodo, kad jūs pasakojate man kažkokią pasaką.

O mums, atvažiuavus į Pabaltijo valstybes, išvydus, kad čia juoda duona gardesnė, negu mūsų baltoji, pamatėms, kad čia žmonės ne išblyške, neliesi, gali laisvai važinėti, laisvai prekybą vesti, laisvai dirbti, laisvai valgyti, laisvai kalbėti, laisvai ir su skoniu apsiręngti, išvydus tą gražią prieškarinę tvarką, mums atrodo, kad čia pas jus Lietuvoje geriau.

Taip mudviem besikalbant viena važiuavusi kartu rusų moteris ėmė verkkti. Toliau kalbėti neteko, nes privažiavom Šiaulius ir turėjau išlipti. (“L. K.”)

“Darbininko” katalogas

IVAİKIOS KNYGOS	gužio, Birželio ir Spalio mėnesiams. Išleido kun. K. A. Vasy. 25c.
Mandagumas—įvairūs patarimai užsilakymo draugystėje ir visuomeniniame gyvenime. Parašė Kun. A. Staniukynas. 20c.	Ilgaymo Apiešikimai—atėjimas ir gyvenimas ant žemės. Jėzaus Kristaus Vaidinimas su gaidomis. 75c.
Apie Katalikų Tikybos Tikrybę—pažinimas tikybos, jos privalumų, ypatingų ir tikrojo kataliko priedermės. Parašė Kun. Jezuitas Feliks. Cozel 30c.	Dangaus Karalius.—Surinko Kun. M. Gavalevičius; jo apdarų 75 centai, su apdarais 1.00
Tretininkų Jubilėjus—700 metų sukaktuvoms paminėti prašymas Švento Pranciškaus venolijų ir 3 vienuolių įstat. 8c.	Legendos ir Pasakojimai apie Kūdikių Jėzų. Vertė kun. V. Kulikauskas. 50c.
Patarmės Moterims—pamokymas moterims jų asmeniniame, šeimyniniame ir visuomeniniame gyvenime. Parengė Kun. V. Kulikauskas. 15c.	Žmogus ir Gyvyulya. Parašė kun. P. Bučys. 30c.
Ben-Hur—istorijos apysaka iš Jėzaus Kristaus laikų. Labai idomi ir plačiai žinoma knyga (audimo aparata). Vertė Jonas Montvila. 150	Elementorius ir Vaikų Skaitymėliai. Išleido M. Paltanavienė. 25c.
Auksinio Obnolio Historija (Graikų Mythologijos Žinynelis) su paveikslais. Lietuvių kalbon išguldė P. B. 25c.	Socializmas ir Krikščionybė. Prof. V. Jurgudis. 10c.
Trys Keleiviai—Krikščionis, žydas ir turkas. Pamokinant apysaka. Parašė T. Vyšniauskas. Vertė P. B. 40c.	Žydas Lietuvoje. Parašė S. Kaimietis. 10c.
Trumpi Skaitymėliai—labai gražūs pasiskaitymai apie įvairius gyvenimo atsitikimus. Parašė J. Tarvydas. 45c.	Maldos Galybė. Istorikas plešyns IV-to šimtmečio krikščionybės. Lietuvių kalbon išguldė P. B. 25c.
Žiema ir Vasara. Parašė Pr. Mšiotas. 20c.	Apie Apdraudą. Parašė J. S. Vasiliauskas. 5c.
Turto Norma—moksliški pasiskaitymai. Parašė Uosis. 45c.	Katoržnikas ir Tėvyne. Dvi apysakos. (B. Vargšas). 15c.
Kelionė Aplink Pasaulį per 80 dienų—apie vienas derybas be galo įdomūs nuotikiai kelionės per įvairius kraštus. Parašė Julius Verne. Vertimas J. Balčiūnio. \$1.00	Trumpos Paragėtikos arba Kat. Tikėjimo. Apgyvinimas. Parašė kun. V. Zajančauskas. 50c.
Jramoninės Demokratijos Pagrindai—parašė Uosis. 75c.	Aprašymų Komedija. Atsitikimas iš Amerikoniško gyvenimo. Išguldė Lapšaus Vaitkas. 10c.
Didžiojo Karo Užrašai—su paveikslais iš 1914—16 metų. Parašė P. Zadeikis. 75c.	Moterystė ir Šeimyna. Vertė J. Geratins. 40c.
Kaip Gyvena Belgijos Ūkininkai. St. Dabušis. 10c.	Limpamosios Ligos ir kaip nuo jų išsisaugoti? Parašė Dr. A. Vileičis. 50c.
Gerumas—aprašymas apie gerumą per Tėvą Faberą-Filipiną. Vertė Kun. P. L. 15c.	Gamtos Pradžiamokslis—ne gyvoji gamta: žemė, vanduo, oras. Parašė J. Baronas. 50c.
Tabakas—Nuodai—rūlymo kenksmas; pagal d-rą Nikolaitį parengė S. Kaimietis. 15c.	Mūsų Laikų Šventoji, Sv. Tėresė, Vaikelio Jėzaus Mažoji Gėlė. Vertė Juozas Stankevičius. 35c.
Užkeikta Mergelė su Barzda ir Barzdaskutis—apysaka 15c.	TEATRAI
Katalikų Bažnyčia ir Demokratizmas.—Parašė kun. Tamas Žilinskas. 50c.	Giliungingas Vyras—2 aktų komedija; parašė S. Tarvydas 25c.
Apasitylstės Maldos Statutas.—Vertė Kun. P. Saurusaitis. 25c.	Mlygtų Gudrumas. 3-ju veiksmų komedija. Parašė Seirijų Juozukas. 25c.
Gegužės Mėnuo — Kun. P. Zadeikis. Kaina. 50c.	Ubagų Akademijs ir Ubagų Balnus—komedijos po 1 aktą. Parašė Seirijų Juozukas. 35c.
Arifmetikos Uždavinynas. 25c.	Sniegas—Drama 4-rių aktų. Vertė Akelaitis. 40c.
Vaikų Darbynečiui—Rinkinėlis kalbos mokslui. 50c.	Esumas—3-čia dalis dramos “Gimė Tautos Genijus.” Parašė Kun. L. Vaicekaišius. 10c.
Petriukas—laiškaikis vieną vaikelio. Vertė S. Rakauskas. 15c.	Žydų Karalius—drama 4 aktų, 5 pav. Vertė J. M. Širvin-tas. 30c.
Bolševizmas—Kas tai yra bolševizmas ir jo vykdymas Rusijoje. 15c.	Visi Geri—3-ju veiksmų vaidyba; parašė F. V. 10c.
Zaidimų Vainikas—Savybės vakarėliams ir gegužinėms su gaidomis. Sutašė Matas Gri-gonis. 50c.	Patricijs, arba nežinomoji kankinė—4 aktų drama. Vertė Jonas Tarvydas. 10c.
Laimė — (poema). Parašė Vaitkus. 50c.	Piloto Dukė — 5 veiksmų drama. Vertė Jonas Tarvydas 35c.
Mūsų Tikėjimas—Išaiškinimas pagrindų mūsų tikėjimo. Vertė Jonas M. Širvinta. 50c.	Dramos: 1) Germana; 2) Fabiola—5 aktų; 3) Liūdo Stebuklas—4 aktų; parašė J. Tarvydas. 65c.
Bitininkas.—Parašė Tėvas Jeronimas Pečkaitis. 50c.	MALDAKNYGOS
Lietuvos Ženkla.—Išleido J. Šeškevičius ir B-vė, Kaunas. 40c.	Fulkin ant Kelį.—“D-ko” spauda. Odos apdaru \$2.00 ir \$3.00
Emės ir Kalbės: Deklamacijos, Monologai ir Dialogai. Parašė Juozas V. Kovas. 30c.	Mūsų Naujas Anko Altorius—juodos (prastais minkėtais viršeliais) 50c.
Graudūs Verksmai.—Vertė Vysk. A. Baranauskas. 10c.	Mūsų Naujas Anko Altorius—juodos (prastais kietais išsėliais) 50c.
Eucharistiškos Stacijos.—Sulituvino Kun. P. Juškaitis. 15c.	Mūsų Naujas Anko Altorius—juodos (geresnė, minkėtais viršeliais) 85c.
Kristaus Kryžius: Stacijos, Graudūs Verksmai, Maldos Ge- 15c.	Mūsų Naujas Anko Altorius—juodos (geros odos viršeliais) \$1.00
Sišudami užsakymus arba pinigų, visuomet adresuokite taip: DARBININKAS 366 West Broadway South Boston, Mass.	Mūsų Naujas Anko Altorius—baltos (celuloido viršeliais) 1.00

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every TUESDAY and FRIDAY

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass.
under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1108
Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA:	
Domestic yearly	\$4.50	Amerikojės metams	\$4.50
Foreign yearly	\$5.50	Užsienyje metams	\$5.50
Domestic once per week yearly	\$2.50	Vieną kart savaitėje metams	\$2.50
Foreign once per week yearly	\$3.00	Užsienyje vieną kart savaitėje metams	\$3.00

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass.
Telephone South Boston 0620

Antikatalikiškas Režimas

Nesenai buvo ginčų mūsų spaudoje apie p. Voldemaro vyriausybės katalikiškumą, ar antikatalikiškumą, laisvamanių žodžiais tariant, klerikaliskumą, ar antiklerikaliskumą. Žinoma "Laisvei" ir Co. dabartinis Lietuvos režimas atrodo klerikaliskas, nes nėra raudonas. Bedievanjantieji p-no Voldemaro pakalikai džiugaudami įrodinėjo, kad p. Voldemaro politika yra antiklerikaliska. Kad sakėme tiesę, įrodo ir tas faktas, kad kiekvienas "D-ko" numeris, kuriame apie tai užsiminėme, grįždavo iš Lietuvos cenzoriaus išvytą. Mat tiesa drasko akis. Neabejojame, kad sugrįžs ir šis numeris, pasakęs cenzoriui: "Linksmų Kalėdų" arba "Laimingų Naujų Metų!" Tuotarpu "Keleiviai" ir "Naujieji" keliauja į Lietuvą ir cenzorius juos laimina. Ką darysi? Tiesę reikia rašyti, nes tai yra tiesa ir savę gerbiandžio publicisto pareiga.

Mums yra tekę išgirsti priekaištų, būk mūsų nusistatymas dėl p-no Voldemaro politikos link Lietuvos katalikų, esąs klaidingas, būk p-as Voldemaras persekiojas ne katalikus, bet isipolitikuosią krikščionių demokratų partiją. Žemiau paduodamas ištraukos iš Lietuvos vyskupų konferencijos komunikato ir iš vyskupų laiško į Lietuvos kunigiją aiškiai parodys kiekvienam norinčiam matyti tiesę, kad mūsų korespondentai iš Lietuvos ir mes neklydome sakdami, kad p. Voldemaro vyriausybė persekioja ne kokią ten politinę partiją, bet katalikų organizacijas ir mokyklas. Štai ką sako oficialinis Lietuvos vyskupų konferencijos sekretorius, vysk. M. Reinsys:

"6. Vyskupų Konferencija, susipažinusi su įvairiais faktais iš dabartinės KVC. būklės, ir ypač iš Ateitininkų Moksleivių Sąjungos, ir turėdama omenyje, kad leidžiama yra federuoti moksleiviams skautams ir šauliams, randa reikalinga padaryti žygių pas J. E. p. Švietimo Ministerį, kad būtų pašalintos kliūtys, kurios trukdo Ateitininkų Mokslei-

vių Sąjungai, (mūsų pabr.) esančiai Katalikų Veikimo Centro nariu ir tuo būdu esančiai Episkopato priežiūrai, kurtis mokyklose, sudaryti rajonus, kur yra reikalo, ir daryti Sąjungos narių susivažiavimus laisvumo mokslo metu.

"7. Vyskupų Konferencija, konstatavusi, kad įvairiose vietose yra didelis nevienodumas kai dėl sąlygų susirinkimų leidimams gauti, kad tos sąlygos nėra vienai žinomos, iš ko eina žalingi nesusipratimai tarp valstybinės administracijos vietos organų ir Katalikų Veikimo Centro organizacijų, paveda KVC. Vyriaus. Valdybai išrūpinti iš Vidaus Ministerijos, kad būtų viešai visų žiniai paskelbtos taisyklės, kuriomis gaunami leidimai susirinkimams."

Is tos ištraukos aišku, kad Švietimo ministerija stato ateitininkams kliūtis, kad vietiniai valdininkėliai sauvaliauja ir neleidžia laikyti susirinkimų įvairioms katalikų organizacijoms. Tuo pačiu laiku, kuomet katalikų organizacijos yra persekiojamos ir slopinamos, tautininkai organizuoja savo "tautiską" indiferentiską organizaciją. Mes tame matėme ne partyskumo naikinimą, bet katalikų organizacijų griovimą. Štai ką sako vyskupai savo laiške į Lietuvos kunigiją apie tautininkų ugdomas indiferentiskas organizacijas (ypač jaunimo) ir jų persekiojamas organizacijas: Angelo Sargo, Pavasarininkų ir Ateitininkų sąjungas:

"Bažnyčia ir tiesioginiai turi visuomet tiesti jaunimui galingos ir nuolatines savo globos ranką, pasinaudama ne vien grynai bažnytinės pastoracijos priemonėmis, bet ypač įtraukdama jaunus žmones į tinkamas jų amžiumi ir padėčiai organizacijas bei pamaldžias draugijas, kurias pataria ir Šv. Tėvas savo laiške. Jei čia kalbama apie jaunimo organizacijas, tai supranta ma aiškiai katalikiškos organizacijos, kaip antai Angelo Sargo, Pavasarininkų, Ateitininkų sąjungas, (mūsų pabr.) nes tik jos tikriausiai gali įsamoninti ir palaikyti ji katalikiškos ir dorovės dvasioje. Visokios gi vadinamos neitralės organizacijos labai dažnai sudaro jau-

nimai rimtų pavojų, kad jie prie jų priklausydamos gali tikybos dalykuose atskaldyti tapti jai bent indiferentiskais, jeigu ne priešingais. (Mūsų pabr.) Tuo tarpu mums reikia išaukšinti aiškius ir sąmoningus katalikus, kurie noriai stovį ir kovotų po Kristaus vėliava; kiekvienas gi indiferentiskas čia ne vietoje ir yra griežtai priešingas mūsų Dieviškojo Mokytojo doktrinos dvasiai, kurs sako: 'Kas ne su manim, tas prieš mane; ir kas nerenka su manim, tas bairsto.' (Luk. 11, 23)."

Štai ką vyskupai sako apie atėtimą pašalpy iš katalikų mokyklų:

"Lietuvos Vyskupų Konferencija, įvykusi š. m. kovo mėn. 27-29 d., kai ji, apsvačiusi tuomet susidariusią privatinę katalikų laikomų mokyklų padėti, oficialiniame savo darbu komunikate viešai paskelbė: 'Susipažinus su faktais, kad privatinėms aukštesniosios ir vidurinėms mokykloms yra sumažintos Švietimo Ministerijos išsiol duodamos pašalpos ir kad dėl to katalikų laikomų mokyklų padėtis turi žymiai pasunkėti, Konferencija pabrėžė, kad tokios mokyklos katalikams yra reikalingos, kad jos lygiais teises turi turėti su valstybinėmis, kad joms išsiol teiktos pašalpos ir toliau paliktos.'"

Mūsų skaitytojai gaus su mumis sutikti, kad tą, ką Lietuvos vyskupai pasakė diplomatiškai apie katalikų organizacijas ir mokyklas, mes esame ne sykį rašę apie tas pačias organizacijas ir mokyklas ir dar apie katalikų spaudą, katalikų vadus etc., tik griežčiau ir drastiškiau; be to dar nematėme reikalo nenurodyti pirštu į tuos, kurie persekioja ir kodėl persekioja, nes tai publicisto pareiga nupiešti faktus nekisiant jų po puodą.

Keturi Dešimtmečiai Kaune

(Pastabos ir atsiminimų nuotrupos)

Prieš 40 metų mūsų kaimuose, ypač Suvalkijoje, buvo dideleje madoje iš anapus vandenyno parskridusi amerikiečių lietuvių dainelė, kurioje tėvynės išsiilgęs išsivijoja apie sugrįžimą į gimtąjį kraštą. Kam jisai nori grįžti? Minėtoji daina sako:

"Aplankyti savo šalėlę,
Tėvus, brolius ir sesele,
Savo kaimą ir tą vietą,
Kur aš užgimiau ant svieto,
Aplankyti miestą Kauną,
Nemunėlį—upę srauną..."

Gimtasis kaimas ir Kauno miestas tais laikais sodiečio vaidentuvėje buvo arti susigretinę. Iš gimtojo kaimo į Kauno miestą,—štai, rodėsi, patį paprasčiausią kelioną.

Didelis buvo mano nusivylimas, kai 1898 metais pirmą kartą atvykau į Kauną. Jau geležinkelio stotyje Kaunas man pasirodė kažkoks šturpus, maskoliškais durtuvais, žandarių, policijos ir visokių valdininkų uniformomis pasišaukęs.

Mieste taip pat kiekviename žingsnyje buvo maskoliūs ant maskoliūs. Be paliovės judėdavo gatvėmis pėsčių ir raitų kareivių yvos. Ypač neįjaukų įspūdį darydavo kazokai. Jų išvaizda buvo žiauri, veidai pikti, kraugeringi.

Rimtas Karuko Pavojus

Pietų Amerikos respublika, Bolivia rimtai rengiasi kariauti su kita dar mažesne respublika, Paragaju. Daroma pastangos nepriesti prie karo. Ypač tuo klausimu yra susirūpinusi Amerikos respublikų sąjunga. Yra galimybės, kad įsikis Tautų Lyga. Tačiau jei jų pastangos nneis nekais ir karas įvyks, tai bus ne karas, bet karukas, panašus į mažų pietų Amerikos respublikų nuolatines revoliucijas. Išskyrus tik pačius karo dalyvius, pasaulis neatjaus jokių materialinių nuostolių. Užtat jei tas karukas įvyks dabar, bus tai smarkus moralinis smūgis pasaulio taikos remėjams.

Lygiai Bolivia kaip ir Paragajus yra pasirašę vadinamąją Kellogo nepuolimo sutartį. Karikatūristai nuolat pasiepia Kellogo sutartį sarišy su tuo neuzgijamam aktui, kad pasaulio valstybės po to, kai pasirašė nepuolimo sutartį, em dar smarkiau ginkluotis. Ypač daug karikatūrų pasirodė liū pasaulio taiką.

Prohibicijos Komedijos

Kiek tai prikaltėta ir prirašyta apie prohibiciją rinkimų metu! Ir vis rimtai. Vieni įrodinėjo, kad prohibicijos neturime. Kiti, kad turime; vieni sakė, kad ji yra tautos išganymas, kiti, kad jos pragaras. Bet senai jau yra amerikiečiai pastebėję, jog politikierių kalbos rinkimų metu yra ne kas kita, kaip hot air — karštas oras einantis iš jų burnos — ir daugiau nieko.

Kiekvienam juk aišku, kad prohibicijos įgyvendinimui toli gražu neužtenka 13-kos milijonų dolerių. Ekspertai, kurie yra patys buvę prie prohibicijos vyki-

mo prez. Coolidge'aus kalbos Paliaubų diena, kurioje jis ragino didinti karo laivų išlikimą, ar ne juokinga daryti sutartis nekariuoti ir po to dar smarkiau ginkluotis?

Kaip jau minėjome karas tarp Bolivijos ir Paragajaus medžiaginiu žvilgsniu neturės didelės svarbos, bet moraliniu žvilgsniu turės labai didelės svarbos, nes parodys, kad sutartys, lygos, konferencijos ir kiti panašūs būdai neprileisti prie karo mažai teturi vertės, o gal net jokios neturi, kad vienintalė apsauga nuo karo yra—daugiau ginklų. Pasaulinis karas parodė, kad šis paskutinis protavimas yra klaidingas ir privedė pasaulį prie baisiausio karo. Dabar pasaulis nedrąsiai ieško kito kelio į pasaulio taiką. Bando susitarti. Jau kaskart drąsiau kalbama apie nusiginklavimą. Nors ir mažas Bolivijos-Paragajaus karukas užduotų skaudų smūgį tiems naujiems bandymams rasti naują kelią į pasaulio taiką.

Gruodžio 13-tą J. V. Senatas paskyrė prohibicijai net 270,627,384 dolerių, bet tai įvyko tik dėl to, kad senatoriai snaudė ir tą špogą iškrėtė "šlapias" Marylando senatorius, Bruce. Senatas buvo nusistatęs šiemet skirti prohibicijai tiek kiek ir pernai, t. y. tryliką su puse milijonų dolerių. Senatoriams besnaudžiant, senatorius Bruce pasiūlė pakeisti skaitlines ant jo nu-

rodymo puslapio. Apanūdę senatoriai sutiko su jo pasiūlymu ir nubalsavo pakeisti. Tik vėliau už kelių minučių, kuomet senatorius Bruce pradėjo juoktis, jie pasižiūrėjo į jo nurodytą biudžeto puslapį ir pamatė, kad senatas nubalsavo prohibicijai ne tryliką, bet du šimtu ir septyniasdešimt milijonų dolerių.

Kongresas dar nebalsavo šio klausimo. Netenka abejoti, kąd nubalsuos tik 13 milijonų prohibicijai ir senatas su tuo sutiks. Tačiau juokas bus iškrėstas, ne 13-tą gruodžio, bet tuomet, kuomet prohibicijai nubalsuos tik 13 milijonų. Pagalios juk visa ta mūsų prohibicija yra tik didelis juokas.

1. 1898 metais.
Pračio 10 metų. Visą tą laiką daug vargta, sunčiai ir nenulstamai dirbta. Ne vienas Lietuvos darbininkas per tą laiką nuėjo į kapus, nesulaukęs geresnio rytojaus.
Ties Rotušės aikštė jau buvo įsisteigusi gana graži "Nemuno" vartotojų bendrovės krautuvė. Arčiau prie Katedros buvo nemaža lietuvių Račkaiško krautuvė. Čia pat netoliese buvo Naikjallo ir Vitkauskytės knygynai. Tuose namuose, kur dabar Šv. Kazimiero draugijos

centras, buvo mažutė Banaičio spaustuvelė. Ranka sukama masimotė, kuri daugiau buvo panaši į kaimišką akselėnę, negu į spaustuves pabūklę jau spausdino lietuviškus raštus. Kur dabar miesto lgonimės aptieka, čia buvo lenko laikomas viešbutis. Jo tarnai kalbėdavo lietuviškai, o ties durimis buvo iškaba su parašu: "Petrapiliinis viešbutis."

Mieste gyveno jau 2 lietuviai gydytojai ir bene 3 advokatai. Trys lietuviai jau turėjo įsigiję Kaune nuosavus namus.
Vis smarkiau ir smarkiau reišėsi lietuvių visuomenės gyvenimas. Gražiai darbavosi Dainos draugija, suruošdama lietuviškų vakarėlių su vaidinimais ir dainomis. "Saulės" draugija steigė pirmąsias lietuvių mokyklas Karmėltuose, Žalajame kaime ir Šančiuose. Kiti žadino fabriku darbininkus, telkdami jus į Sv. Juozapo draugiją.
Snaironis žiūrėjo į tą viską rusų administracija ir kur tik galėdama trukdė dirbti. To nevoizint, kaip tik tais metais pasiroiškė nepaprastas gaivališkas tautinės sąmonės pabudimas plačiose darbininkų ir šiaip varguomenės masėse.
Apie Sekmines darbininkų delegacija buvo nuėjusi pas vyskupą prašyti, kad Kauno bažnyčiose būtų lietuviški pamokslai. Delegacija buvo pasakyta, kad toki reikalavimai tik arda katalikų vienybę. Tikrumoje lietuviškai kalbančių žmonių Kaune ir jo priemiesčiuose be-

Lugano Derybos

Lietuviai vėl derasi su lenkais. Šį kart T. Lygos Tarybai pasirodė per šalta Genevoje; todėl nusikraustė pposėdžiauti į šiltesnį Lugano. Matyt šiltesnis klimatas išlepio p-no Voldemaro energiją ir, anot Associated Press pranešimo, jis pasakė pirmą taikingą kalbą derybose su lenkais. Kaip paprastai, ši sykį jis irgi "laimėjo", nes sutiko įsileisti lygos "ekspertus" į lietuvių lenkų ginčą.

Ką reiškia ir ką lemia Lietuvai tų "ekspertų" išleidimas? Tas gali tik reikšti, kad betarpiškas susisiekimas tarp Lietuvos ir Lenkijos greitu laiku bus įvykęs faktas; Nemunas bus lenkams atidarytas; normaliniai santikiai su Lenkija bus užmegsti. To juk lenkai ir nori. Bet Vilnius?

NUSTATYTOS KAINOS BULVĖMS

Finansų ministerija šiomis dienomis nustatė visų metų kainas bulvėms, perkamoms į spirito varyklas. Štaurės Lietuvoj už centnerį nustatyta 7 l. 40c., pietų Lietuvoj — 6 l. 50c.

UGNIAKALNIAI

Yra kalnų, iš kurių kartais veržiasi kamuoliais vandens garai, lekia karšči akmens ir teka skysta, kaip tešla, masė. Senovėje žmonės manė, kad tas baisenybes daro požemių dievaitis. Tą dievaitį romėnai vadino Vulkanu, todėl ir dabar tie kalnai, iš kurių veržiasi ugninė masė, vadinasi vulkanai.

Vulkano, arba ugniakalnio, viršūnėje yra įdubimas, kuris vadinasi žemės giluma. Tas įdubimas vadinamas ugniakalnio taurė.

Prieš pradėdant ugniakalniu veržtis, girdėti požeme dundant, lyg kas iš apačios su kiju daužo. Tuomet iš taurės ima smarkiai iškli vandens garai, karšči akmens ir pelenai. Nuo iškilusių vandens garų ir pelenų pasidaro tamsu, kaip naktį, ir taip išbūva kelias dienas. O kai ant ugniakalnio pasirodo raudona pašvaisstė, tai ženklas, kad iš taurės ima tekėti lava. Ta lava, kuri susideda iš sutirpusios geležies, akmenų ir kitų mineralų, sumalkina ir sutirpdo visa, ką tik pakeliui sužinka.

Ugniakalniu veržiantis, pradeda drebėti žemė. Tada atsiveria skylės, griūva namai ir miestai. Žmonės ir gyvuliai bėga į laukus, bet juos dažnai ryja atsiverusį žemė. Tokia baisi nelaimė atsitiko senovėje 79 metais Italijoje, kada ugniakalnis Vezuviujus sugriovė ir užpylė lava du miestu: Pompeją ir Herkulėsa.

Ugniakalniai dažniausiai pasitaiko kalnuose ir pajūriuose. Jų žemėje priskaitoma per 500. Ugniakalniai nevisados veikia. Kartais jie išbūva ramūs kelias dešimtis ar šimtus metų.

Ugniakalniai yra kalvos pavidalo; kartais pasitaiko ir labai didelių, net su keilomis taurėmis. Pav., Islandijos saloje yra ugniakalnis Hekla, kuris turi net 6 taures. Aplink didesni ugniakalni yra mažesnių, tartum jo tarnų, to baisaus darbo padėjėjų. ("Š-nis")

Ugniakalniai yra kalvos pavidalo; kartais pasitaiko ir labai didelių, net su keilomis taurėmis. Pav., Islandijos saloje yra ugniakalnis Hekla, kuris turi net 6 taures. Aplink didesni ugniakalni yra mažesnių, tartum jo tarnų, to baisaus darbo padėjėjų. ("Š-nis")

AIRIAI APIE LIETUVĄ

Prieš keleta metų Airijoje, kaip ir Anglijoje, mažai kas apie Lietuvą tebuvo girdėjęs. Dažnai net ir apšviestas airis klausdavo, ar Lietuva yra Balkanuose, ar ji rubežiuojasi su Čekosllovakija ir panašiai. Jie daug buvo girdėję apie Lenkiją ir lenkus, kad jie buvo rusų persekiojami, ir, kaip katalikai, airiai lenkams jausdavo nemažai simpatijos. Bet apie Lietuvą nie nieko. Paskutiniu laiku airiai kiekvienas daugiau pradeda domintis mūsų kraštu, ypač kai jų ir mūsų gyvenimo sąlygos gan panašios. Abiejų po šonais turime didelių kaimynų, kurie silpnėnes tautas stengiasi sau pavergti. Suprantama, kad airiai, mūsų tautos vargus ir aspiracijas pažinę, mus užjaučia, bent niekuomet man neteko airių spaudoje matyti užgaulingų žodžių Lietuvos adresu. Mūsų gyvenimo sąlygų jiems ilgai aiškinti netenka. Jie tuoj orientuojasi — "tas pats ir pas mus," sakys airis, ilgai kentęs sveatinųjų priespaudą. Pereitą pavasarį apsilankius man pas savo draugą Airijos provincijos mieste, sužinojęs apie tai kas antra diena išeinančio laikraščio korespondentas tuoj atbėgo pas mane, prašydamas, kad suteikčiau jam plačių žinių apie savo tėvynę. Pasinaudojęs ta proga, nupasakojau jam mūsų vargus po rusų valdžiai, mūsų kovas dėl nepriklausomą gyvenimo mūsų pažengta priekin. Jis iš savo pusės ypač įdomavosi mūsų ekonominiu gyvenimu, mūsų žemės reforma, mat airiai yra daug išskentėję ir dabar tebekenia nuo ateivių dvarininkų. Po to mudvieju pasikalbėjimo už keletos dienų laikraštyje (Derry Journal) tilpo ilgas straipsnis apie Lietuvą, atpasakojęs visas mano pareiktas mintis. Dar ir juoko buvo, kuomet pamačiau didelėmis raidėmis paskelbta: "Žymus lietuvis kunigas

Derryje" — neužtarnautas pagyrimas. Šiomis dienomis į mano rankas pateko daugiausiai Airijoje išsiplatinusio dienraščio "Irish Independent" spalio 29 d. numeris. Jame idėtas gražus specialio šiaur. rytinėje Europoje ir Rusijoje korespondento straipsnis apie Lietuvą. Neversdamas šio straipsnio ištiesai paduosiu tik keletą jo minčių, manydamas, jog mūsų laikraščio skaitytojams bus įdomu išgirsti, kaip apie mus atsiliepia mūsų idėjos draugai. "Niekur iš jaunųjų Pabaltijo valstybių tautiskumas nėra taip gyvas, kaip Lietuvoje," pradeda airis savo straipsnį. Tam įsitikinti, sako, reikia tik užteiti vakarines apeigas prie Karo Muziejaus Kaune. Neįsileidamas į Vilniaus klausimo gilumą, korespondentas vadina ją atvira žaizda. Vilniuje dabartiniu laikku yra daugiau lenkų negu lietuvių, bet dėl to baltgudžių ir žydų ten daugiau, negu vienu ir antru, tačiau statistinės žinios nėra tikros. Nei Lietuvos žmonės, nei vyriausybė nesislepia, jog, progai pasitaikius, jie savo sostinę paims į savo rankas. Tuo tarpu lietuviai

Plečkaitininkų Himnas

Kelkim vėliavą raudoną, Vyrai, kelkime drąsiai! Mes nežinom arklų saito, Mums tik rūpi pinigai... Nemažai kvailių atrasim, Nemažai jėgų priplauks, — Neprasnauskim, vyrai, laiko, Mūsų kitos vaisės lauks! Lenkijos erelis tvirtas, Savo sparną paaukos, Kas išdrįs tik kelią stoti — Kris tuojau nuo mūsų rankos. Nemažai į dieną ganam; Bet ateis tokie laikai — Ne po zlotą, bet po saują Plauks dėl mūsų pinigai! Kelkim vėliavą raudoną, Vyrai, kelkime drąsiai, Nėr dėl mūsų valdžios, nei ponų — Mums tik rūpi pinigai. ("Šaltinis")

daikina savo laikinąją sostinę Kauną, ne atsižvelgdami į senovės palaikų mylėtojus (konkė). Ypač autorius gėrisi lietuvių dailė. Jis patį lietuvių atgimimą vadina artistinių atgimimu. Tokio dailėje genialiskumo, kaip lietuviuose, retai kur terandama. Lietuvių dailė kaskart bus daugiau įvertinama, kai ar kad ir fotografijas, i Dubliną ir toji paroda turės didžiausio pasisekimo. Čiurlionį vadina pirmos klasės genijum, kurs paliko savę vertą dailės mokyklą. Tame tolimame krašte yra kažkas naujo, kažkas verto Europai. Kad parodyti lietuvių dailės grožį, autorius prieš savo straipsnio pridėjo vieno medinio kryžiaus paveikslą. Nuo savęs norėčiau pridurti, kad mums reiktų dar daugiau supažindinti airius su mūsų tėvyne, mėginti užmegzti su jais kultūrinius ryšius, nes, kaip minėtojo straipsnio autorius pažymi, Lietuva ir Airija — tai dvi kraštutinės Europos katalikų tautos, pirmoji rytuose, o antroji vakaruose. Kun. J. Petrauskis ("Sutemos")

Plečkaitininkų "Patrijotizmas"

"Dideli liaudies teisių gyvūnė ir tėvynės mylėtojai" (taip plečkaitininkai save vadina), po gruodžio m. 17 d. nustoje šiltų vietelių, sumanė kitu būdu savo ateitį užtikrinti: padarė Tauragėje plėšimą, kur aprobė baraką ir kitas įstaigas, pabėgo pas lenkus. Lenkai juos priėmė su dideliu džiaugsmu, nes tuo tikėjosi daug ko pasiekti. Pabėgusiems iš Lietuvos plėšikams, lenkų vyriausybė paskyrė stovyklą Gardine. Bėglių vadu pasiskelbė Plečkaitis. Plečkaitis "kariuomenei" organizuoti ir jai išlaikyti lenkai paskyrė keliasdešimt tūkstančių zlotų. 1928 m. pavasarį plečkaitininkų banda persikėlė į Vilnių. Čia jie sudarė, neva, ministerių kabinetą. Pareigomis paskyrė šiaip: Plečkaitis — pirmininku, Anevičius — agitacijos ir propogandos ministru, Paplauskas — susisiekimo min., Kedys — finansų min. Plečkaitininkų dalis, Vilniuje bendradarbių nesužvejojus, vasaros pradžioje persikėlė iš Vilniaus į Švenčionių ir N. Švenčionėlių apylinkes. Pradėjo važinėti po kaimus ir miestelius su paskaitomis, agituojami ramius gyventojus prieš dabartinę Lietuvos vyriausybę kartu ir Katalikų Bažnyčią. Kai muose jokio pasisekimo neturėjo, nors įvairiausiais būdais žvejojė visus, o ypačingai jaunimą. Jaunuoliams prisirašiusiems prieš plečkaitininkų bandos, buvo žadama, nuvertus Lietuvos vyriausybę, aprūpinti gromis vietomis. Be to, prizadėtas ir šiaip nemažas atlyginimas. Pav. jeigu plečkaitininkas gerai platina agitacinę literatūrą ir per mėnesį bent vienam Vilniaus krašto lietuviui sustato protoko-

lą, gauna 150 zlotų ir vyriaus, kuriems reikia stoti karius, palyuosuojamo kareiviavimo pareigų. Mažiau nusipelnusieji gauna tik pusę algos. Todėl, norėdami gauti pilną mėnesinę algą, įvairiausiais būdais apgaulinėja žmones ir jeigu sugauna bent vieną žodį istartą prieš lenkus, tuojau "protokolas" ir yra, o jau sekančią dieną lenkų policininkais areštuotą nuvaro į kalėjimą. Jau per plečkaitininkų "malonę" daugybė mūsų brolių vilniečių nekaltai kenčia ir skursta lenkų kankinami. Pavergtos Lietuvos sūnūs, skaudų vergijos jungą vėlkantieji už laisvę ir lietuviybę, kenčia ne tik nuo kraugerių lenkų, bet ir nuo "patrijotų" plečkaitininkų, kurie susidėję su lenkais i bendrą frontą kiša savuosius brolius į kalėjimus. Žibritis

PRANESIMAS L. D. S. CONN. APSKRIČIO KUOPOMS

LDS. Conn. Apskričio metinis suvažiavimas įvyks sausio 6-tą dieną 1929 metuose, Šv. Jurgio parapijos svetainėj, So. Park gt., Bridgeport, Conn. 1 val. po pietų. Į šį suvažiavimą lai kiekviena kuopa prisiunčia skaitlingą būrį delegatų svaryti organizacijos reikalus. Prieg tam bus valdybos rinkimo, nors įvairiausiais būdais žvejojė visus, o ypačingai jaunimą. Jaunuoliams prisirašiusiems prieš plečkaitininkų bandos, buvo žadama, nuvertus Lietuvos vyriausybę, aprūpinti gromis vietomis. Be to, prizadėtas ir šiaip nemažas atlyginimas. Nepamirškiet vietos nės dienos: sausio 6-tą dieną, 1929 metuose, Bridgeport, Conn. LDS. Conn. Apsk. Rašt. M. Blažauskaitė 30 Stuart St., Maple Hill, New Britain, Conn.

Laiškai iš Prancuzijos

Sunkiai vyksta karo laimėjimai—Prancūzijai tvarkyti savo gyvenimas. Daug ji turi vargo su savo vidaus ir užsienio reikalais. Gyvenimas brangsta: duona ir pienas tiek pabrango, kad vyriausybė rimtai tuo susirūpino ir pradėjo kovą su maisto brangimu. Naujų butų nuomos įstatymą išleis, kaip tvirtina nuomininkų sąjunga, ir tu pačių maža. Viduj nesutikimai, smarkios kovos. Tarpusavio pasitikėjimo maža. Stebėtina, kad toks didelis kraštas neranda patikimo, viso krašto turinio pasitikėjimo žmogaus. Poinkare — dabartinis ministeris pirminkas savo finansine politika to pasitikėjimo kaip ir įgijo; bet tik toje srity. Finansinio tvarkymo reikalui praėjus ir jo pasitikėjimas atkris. Jau šandien kai kurios grupės mano jį nereikalingą esant ir mėgino jį iš valstybės vadovavimo pašalinti. Susiskaldymas visuomenės toks, kokio sunku surasti bet kur kitur. Net katalikai ir tie nesurandanda bendro veikimo pamato ir jie susiskaldę į devynias galybes ir kovoją tarp savęs. O rezultate tai, kad politikoje katalikų neįdujama, nepastebima, jie kaip ir ištirpę įvairių liberalų ir socialistų jūroje. Kiek geriau yra su jų visuomeniniu darbu, bet tai padėjimo bent kol kas negerina. Paskutiniaisiais laikais ir šioj srity susidarė daugiau kelbimų ir painumų. Jų įnešę prancūzų tautininkai, pasivadinę bendru vardu "Action Prancaise." Bažnyčia juridiniu atžvilgiu stovi į kiek blogoj padėty, kaip jokioj kitoj Europos valstybėj, neskaityt, žinoma, Rusijos. Faktinam jos gyvenime, tiesa, būtų kai kas ir mums pasimokyti. Bet tik kai kas. Bendra savo padėtimi ji negali būti mums pavyzdžiu nors būti galėtų, visi duomenys tai sako. Ir Prancūzijos katalikai ir Bažnyčia vargs ir kentės po bedievio padu, tol kol išsisklamos iš tos susiskaldymo balos, kol susiras bendrą veikimo platformą, kol susikurs tą būtiną katalikams ir išganingą vienybę, kol supras pagaliau šventus Pijaus XI žodžius, kad, kada politika braunasi į švenčiausias katalikui vietas kaip altorius, šeima, mokykla, ji katalikui yra svarbi pareiga. Bet pareiga bus gerai atlikta ir gerų duos tik tuomet, kai katalikai ir politikoj susiraubybei pamatą ir vieną organizacijoj susispietę drąsiai ginti savo idėjas. Politinis katalikų susidarymas visuomet veda i hidniausių vaisių. Lietuvi katalikai tai geriausia jo patirti. Ir tie žmonės kurie prie to stovio Lietuvos katalikus privedė, ir rie iš dabartinės skaudios pamokos savo klaidų nepažinti ir pataisyti, suturės atsakyti ir prieš tų ir prieš tėvynę. Norit iš Prancūzijos gyvenimo rašyti, medžiagos labai daug. Bet nei man, nei kas leis, nei bus kur tu rašinius dėti. Retkarė tad parašysiu tai, kad prancūzijos opiau tampa ir mums idomiau gali būti. Šiuo metu visa Prancūzija gyvena vyriausybės krizėj, jo priežastimi. Šiais klusimais trumpai ir man Lietuvos katalikų informuoti.

gerai atlikta ir gerų duos tik tuomet, kai katalikai ir politikoj susiraubybei pamatą ir vieną organizacijoj susispietę drąsiai ginti savo idėjas. Politinis katalikų susidarymas visuomet veda i hidniausių vaisių. Lietuvi katalikai tai geriausia jo patirti. Ir tie žmonės kurie prie to stovio Lietuvos katalikus privedė, ir rie iš dabartinės skaudios pamokos savo klaidų nepažinti ir pataisyti, suturės atsakyti ir prieš tų ir prieš tėvynę. Norit iš Prancūzijos gyvenimo rašyti, medžiagos labai daug. Bet nei man, nei kas leis, nei bus kur tu rašinius dėti. Retkarė tad parašysiu tai, kad prancūzijos opiau tampa ir mums idomiau gali būti. Šiuo metu visa Prancūzija gyvena vyriausybės krizėj, jo priežastimi. Šiais klusimais trumpai ir man Lietuvos katalikų informuoti.

70 ir 71 paragrafai

Situo du paragrafu bus faktina Poinkare vyriausybės sugriuvimo priežastis. Kas jie yra ir ko jie nori. Tai yra du Poinkare įneštieji į parlamentą "Finansų įstatymo" paragrafu, kuriais buvo norima bent kiek aptvarkyti juridinę bažnyčios būklę. Vienas jų numatė grąžinti savų laikų konfiskuotą bažnyčių turto reikalingą kultui, parapijų sąjungoms, kurios įstatymu numatyta tvarka, paskutinių penkerių metų laikotarpy, yra išregistravusios. Kitas — numatė toms, vadinčioms misijas kitose kraštuose vienuolijoms, kurioms išpildę įstatymų reikalavimus, grąžinti turto ir suteikti joms teisę kurtis Prancūzijoje ir steigti reikalingas misijoms vėmokyklas. Kad geriau tai suprastum, reikalinga bent trumpai pažvelgti į istoriją. (Bus daugiau)

REIKALINGAS GENERAL AGENTAS

rinkti prumeratas, skelbimus ir spaudos darbus "Darbininkų" Sąlygos geros: alga ir komisi. Atsiųskite tuojau pažymėdami savo tinkamumą prie tolo darbo. "DARBININKAS" 366 Broadway, So. Boston, Mass.

MALDAKNYGES

Table with 2 columns: Item name and Price. Items include JUODOS (prastais minkštais viršeliais) for 50, JUODOS (prastais kietais viršeliais) for 50, JUODOS (geresnės minkštais viršeliais) for 85, JUODOS (geros odos viršeliais) for \$1.00, and BALTOS (celuloidos viršeliais) for \$1.00. Includes address: 366 West Broadway, South Boston, Mass.

veik nesą. Delegatai pradėjo karščiuotis ir gavo barti. Išeidami jie pasakė vyskupui, kad artimiausią šventadienį parodysią, kiek yra Kaune lietuvių, suruošdami demonstraciją. Kadangi demonstruoti buvo griežtai draudžiama, tai išsirutiną policijos leidimas suruošti lietuvių darbininkų gegužinę iš Kauno į Kulautuvą. Patys rengėjai manė, kad susirinks koki 500-600 žmonių. Dėl to gegužinei pasisamdė du garlaidžius. Bet kai atėjo gegužinės diena, mišios užplūdo priepilaukos krantus ir Rėtušės aikštę. Teko paimti visus penkis uoste stovėjusius laivus, ir tai vos nežymi norinčiųjų dalis tegalėjo išplaukti. Visa šita mimia jau kalbėjo lietuviškai. Tais metais visi pamatė ir pajuto, kad Kaunas lietuvių miestas, kad tose varžytinėse, kurios dideliu įtempimu buvo vedamos tarp lietuvių ir šveitimojo gaivalo, mes paimsi-me viršų. Jau tada daugeliui pardėjo šypotis laimėjimo džiaugsmas...

3. 1918 metais. Pasatulinis karas sumaikino ir apmarino Kauną. Jo gyventojų dauguma buvo išblaškyta po visą Rusiją. Bet nei karo audros, nei žiauri okupantų priespauda jau nepajėgė lietuvių gauti galutinai parblosti ir mūsų dvasios nušlopinti. Bene į antrą dieną, kai Kaunai įėjo vokiečių kariuomenė, pasirodė gatvėse lietuviškas laikraštis. Tuo tarpu rusų čia ne dvasios neliko. Toliau visą okupacijos laiką lietuvių gaivalas išvermingai laikėsi Kaune, kas-

kart stiprėdamas ir vis tvirtiau išgalėdamas. Okupacijai besibaigiant, 1928 metais, nors dar smarkavo vokiečiai-okupantai, bet visi jautė, kad tikrieji šio miesto šeimininkai yra ne jie, bet lietuviai. Pagaliau pakrikusi okupantų kariuomenė priversta buvo išsidanginti. Drauge su ja danginosi visos okupantų įstaigos ir visas tas svetimasis gaivalas, kuris buvo užplūdęs miestą karo metu. Jų vietoje apiplėbtame, apgriautame ir nuteriotame Kaune vargingai kūrėsi Lietuvos įstaigos, telkėsi lietuvių tautos žmonės. Sunku buvo tuose griuvėsiuose susikurti ir išlaikyti. Miestas buvo ištuštėjęs. Gyventojų maža bepalikė, o ir tie patys kentė badą ir visoki skurdą. Bet palengvėl vaizdas kitėjo. Krautuvėse pradėjo atsirasti prekių, įmonės pradėjo atsigausti, gyvenimas palengva ėjo į normalės vėžes. Senasis Kaunas—laikinoji Lietuvos sostinė. Gyvenimas virte verda. Miestė pridrygė naujų, didelių ir gražių namų. Šupuvę mediniai šaltgatviai seniai užmiršti. Viskas naujoviškai sutvarkyta ir atstatoma. Gatvėmis lanksto automobiliai, važinėja autobusai. Krautuvės pilnos visokių prekių. Žmonės gražiai pasipuoše. Reiškiiasi perteklius, o kai kur ir prabanga. Dabar Kaune daugybė visokių specialybių inteligentų. Doktorai, advokatai, profesoriai,

valdiminkai, bankininkai, pramonininkai, pirkliai—vis nauji Kaune, bet savi žmonės. Kelio likę tūkstančių lietuvių moksleivijos pripildė ne tik pradžios, bet viduriniąsias ir aukštesnias mokyklas. Pačių mokyklų keletą kartų daugiau. Veikia Lietuvos Universitetas, veik kėturi tūkstančiai studentų ruošiosi stoti į gyvenimą, apsišarvavę aukštaisiais mokslais. Gegužės mėn. 15 diena. Aukštai plėvėsavo mūsų vėliavos. Iškilmingai skambėjo Laisvės Varpas. Aidedėjo Lietuvos himno didingi ir kilnūs garsai. Pergalėmis apvainikuota Lietuvos kariuomenė drausmingu žingsniu žygiavo gražiai surikiuotomis voromis: pėstininkai, raiteliai, artilerija. Lietuvos karo orlaiviai skraidė padangėse... Lietuva Kaune šventė dešimtasias savo nepriklausomybės sukaktuves. Jeigu toksi sapnas būtų prisapnavęs 1898 m. kuriam nors Kauno gyventojui, jįsai pats būtų manęs, kad tai yra nesveikos vaidintuvės padarinys, o kiekvienas, kas būtų tuomet mėginęs Kaunui šitokią ateitį pranašauti ir tvirtinti, kad 1928 metais visa tatal tikrumoje įvyks,—būtų buvęs paskaitytas bepročiu ir uždarytas į pamišėlių namus... Kada tauta yra įstojusi į atgimimo kelią, gyvenimas pralenkia žmogaus protą ir jo vaidintuvę. Kaip atrodys Kaunas dar 40 metų prašlinkus, kada Lietuva 50-metines nepriklausomybės sukaktuves, šiandien niekas nei atspėti, nei įsivaizduoti negali. ("L. A.")

valdiminkai, bankininkai, pramonininkai, pirkliai—vis nauji Kaune, bet savi žmonės. Kelio likę tūkstančių lietuvių moksleivijos pripildė ne tik pradžios, bet viduriniąsias ir aukštesnias mokyklas. Pačių mokyklų keletą kartų daugiau. Veikia Lietuvos Universitetas, veik kėturi tūkstančiai studentų ruošiosi stoti į gyvenimą, apsišarvavę aukštaisiais mokslais. Gegužės mėn. 15 diena. Aukštai plėvėsavo mūsų vėliavos. Iškilmingai skambėjo Laisvės Varpas. Aidedėjo Lietuvos himno didingi ir kilnūs garsai. Pergalėmis apvainikuota Lietuvos kariuomenė drausmingu žingsniu žygiavo gražiai surikiuotomis voromis: pėstininkai, raiteliai, artilerija. Lietuvos karo orlaiviai skraidė padangėse... Lietuva Kaune šventė dešimtasias savo nepriklausomybės sukaktuves. Jeigu toksi sapnas būtų prisapnavęs 1898 m. kuriam nors Kauno gyventojui, jįsai pats būtų manęs, kad tai yra nesveikos vaidintuvės padarinys, o kiekvienas, kas būtų tuomet mėginęs Kaunui šitokią ateitį pranašauti ir tvirtinti, kad 1928 metais visa tatal tikrumoje įvyks,—būtų buvęs paskaitytas bepročiu ir uždarytas į pamišėlių namus... Kada tauta yra įstojusi į atgimimo kelią, gyvenimas pralenkia žmogaus protą ir jo vaidintuvę. Kaip atrodys Kaunas dar 40 metų prašlinkus, kada Lietuva 50-metines nepriklausomybės sukaktuves, šiandien niekas nei atspėti, nei įsivaizduoti negali. ("L. A.")

Įvairios žinios

Didelis pilsudskinininkų pralaimėjimas

Varšuva. (E.) — Spauda praneša apie didelį pilsudskinininkų pralaimėjimą per ligonių kasų rinkimus Poznanėj. Iš 40 mandatų pilsudskinininkai gavo tik 6. Daugumą teko tautiniam blokui — 29.

Kaip praneša "Gazeta Warszawska," paskutiniuoju laiku Poznanės srityje pilsudskinininkams bendrai labai nesiseka. Neseniai Pilsudskio bloko atstovai seime, atvažiavę gastrolinuoti kalbomis, Poznanėj buvo apšvilpti.

Vyriausybė ryšy su "reakecija" Poznanėj imasi visų priemonių jai atrenti. Poznanen paskirtas naujas vaivada grovas Borkovskis. Be to, čia atsijusi geriausi sensaciniai publicistai. Vietos vyriausybės laikraščiai kuriems kreditai buvo seimo atsakyti, dabar nežūrint to praplečiami.

NOSIA RIEŠUTĄ RITO 11 MAILIŲ

Harlington, Texas. — Tulas Williams sulygo, kad jei Smith, Demokratų Partijos kandidatas į prezidentus, rinkimus nelaimės, tai jis prižadėjo per 11 dienų risti savo nosia riešutą 11 mailių. Jis savo prižadą išpildė.

LIETUKIUI PUSĖ MILIJO NO LITŲ GRŪDAMS UŽPIRKTI

Kaunas. — Ministerių kabinetas paskyrė Lietuvai 500,000 litų avanso iš 10 milijonų, kad pradėtų supirkinėti grūdus pavasario sėjos reikalams. Kaip esame rašę, tie 10 mil. litų bus išduoti ūkininkams natūra, per Lietuvį.

Mūsų Vajus

Mes dar kartą atsisaikiame katalikus darbininkus kviesdami jus į talką. Nelaikite, kad Jonas ar Petras pradėtų, bet pradėkite patys.

Ligšiol gyviausiai veikia waterburietis B. P. Šilkauskas. Jis siunčia prenumeratas ir kitus ragina tą daryti. Bet ir jį ar tik nepralinks naujas darbuotojas p. A. Zavedzkas iš Cambridge, Mass. Jis irgi jau prisijuntė porą prenumeratų.

Gražiai atsiliepė apie mūsų vajų ir mūsų organą "Darbininką" iš užsienio. C. B. Alekna iš Windsor Ontario prisijuntė naują prenumeratą ir \$4.50 ir rašo:

"Kiekvieno kataliko pareiga yra remti "Darbininką" prenumeratą vajų.

"Mes iš šaltos Kanados irgi siunčiame prenumeratą ir pasistengsime jį gauti daugiau.

"Čia lietuvių yra mažai, tik kelios šeimynos. Daug ką negalime padaryti.

"Dieve duok Tamistoms

SOV. RUSIJOJ TERORAS

Nepasitenkinimas diktatūra ir stoka maisto

Sovietų spauda patvirtina pranešimus, kad ten prasidėjo teroras.

"Izvestija" rašo, kad pavojingai išaugęs kaimo aktingumas ir baistai dažnai pasidare komunistų užmušimai bei sovietų įstaigų padėgimai kaimuose.

Iš Kijevo, Smolensko, Minsko, Jaroslavio, Samaros, Caricino, Rostovo t. D., Permės, Ufos, Novosibirsko, Irkutsko ir kitų vietų telegramos praneša apie padėgimus, užmušimus, pafikėsinimus. Esą kai kuriose vietose patys sielovietų pirmininkai terorą organizavę. Kai kur policija bijojusi nukentėjusiems tiekti pagalbos.

Neramumai kylą dėl nepasitenkinimo komunistų diktatūra, be to, juos didina jau prasidėjęs daugely vietų maisto nedateklus.

Lenkų Studentų Atstovai Nepriimti į Pabaltės Studentų Sąjungą

Rygoj atsibuvusioj šeštoj studentų konferencijoj dalyvavo lietuviai, suomiai, latviai ir estai. Kadangi lietuvių studentų atstovai pirmo pareiškė, kad jei dalyvautų lenkų studentų atstovai, tai jie negalėsia dalyvauti, tai jau iš anksto šis klausimas sukėlė didesnę sujudimą. Lietuvių studentų nusistatymą palaikė latviai ir estai, o suomiai nieko nesakė. Tuo būdu neliko kas gintų lenkų interesus ir jie nebuvę priimti. Lenkų priėmimo klausimas atidėtas ant vėlesnio laiko.

"Darbininke" jau plačiai buvo rašyta apie dvi naujas pores, kurios lapkričio 25 d. padarė ekskursiją prie altoriaus. Štai jos: iš kairės dešinėn pp. Vincas ir Marija Valatka ir Aleksandras ir Ona Ivaškai.

GYDYTOJAI IR ADVOKATAI LIKO KONDUKTORIAIS

Budapest, Vengrija. — Penki šimtai gydytojų ir advokatų netekę klientų gavo darbus už konduktorius. Daugiausia buvo iš buvusios Vengrijos teritorijos, kuri dabar yra prijungta prie Rumunijos, Jugoslavijos arba Čekoslovakijos.

Paprasti konduktorai, kurių vietas užėmė profesionalai, turėjo eiti ūkininkai. Jiems valdžia davė ūkius lengvomis sąlygomis išsimokėti.

Neužilgo ir Jungt. Valstijose profesionalai turės užimti paprastų darbininkų vietas, nes ir čia jaučiama pervirsis.

PASIKESINIMAS PRIES LATVIJOS PREZIDENTĄ

Rygos laikraščių pranešimas, lapkr. 12 d. pavyko išvengti katastrofos traukinio, kuriuo grįžo iš Liepojos į Rygą Latvijos valstybės prezidentas Zengalis ir seimo pirmininkas Kalniņš. Kuomet traukinys artinosi prie Mintaujos, jis buvo staiga sustabdytas. Paaiškėjo, kad traukinį sustabdė geležinkelio poliemininkas, kuris pastebėjo įeime bandymo žymes sukelti katastrofą, atbėgo traukinį sustabdyti duodamas atfinkamas signalus. Apžiūrėjęs įeiną, buvo rastas į jį iškirstas kirvis. Jei traukinys būtų pro jį praėjęs, garvežys būtų nušokęs nuo bėgių ir katastrofa būtų neišvengiama.

Suimtąs vienas asmuo, kuris įtariamas ruošęs prieš traukinį pasikėsinimą.

NEKOMUNISTAI NEGALI BŪTI RUSIJOS VALDŽIOJE

Ryga. — Rusijos komunistams gyventojai nebepasitiki ir už juos nebalsuoja.

Dabar eina rinkimai Rusijoje. Kai kuriose apygardose, kaip Smolensko ir Kazanės rinkimus laimėjo ūkininkai, valstieji sovietų delegatais išrinkdami nepartinius žmones.

Komunistams tokie rinkimai nepakenčiami. Jie juos panaikino ir pasiuntė į tas apygardas savo agitatorius naujiems rinkimams praversti.

Tose apygardose komunistai galų gale, laimėjo. Sako, kad Rusijoje balsavimai eina rankų pakėlimu.

Komunistų spauda varo sriarkia agitaciją, kad žmonės balsuotų už komunistus, ir balsuotojus išpėja, kad visur, kur rinkimus laimės ne komunistai, išrinktieji atstovai nebus priimti.

Daugely vietų, kaip praneša, įvyko kruvini susirėmimai ūkininkų su komunistais.

Vyriškį išklausti nesunku; moteris gi paslaptį savo neišduoda. — Kant.

STEAM IR HOTWATER HEATING
A. J. WHELAN
202 N Street, South Boston
Tel. S. B. 0610-W.
(G-17)

BEIKALINGAS LIETUVIS BARBERIS
kad būtų susipažinęs su šiuo amatu. Aš jau gerai apmokama. Atsiskaitė gretai: VINCAS BRILIUS, 48 N. Leonard St., Waterbury, Conn. (G-18) The.

KONCERTAS

Regia
MARGARETA M. GRYBAITE
SEKMADIENY
Gruodžio-Dec. 30, 1928
MUNICIPAL SVETAINEJE
EAST BROADWAY SOUTH BOSTON'E
Pradžią 8-tą val. vakare

Apart viršminėtos dainininkės dalyvauja ir kiti artistai, kaip tai: P-lė Florencija KARBAUSKAITĖ, soprano, p-lė Florencija VENIUTĖ, pianistė ir p. KISKIS, smuikininkas.

NORINTIEMS ATSIVEŽTI GIMINES IS LIETUVOS
Visiems patvirtina plėniamai sužinoti ar jusi gimines gales is Lietuvos atvažiuoti ar ne, kad nepadarytumė sau išdidy ir giminėms bereikalingą vengti. Tą visą sužinoti kreipkitės laišku ar ypatingai pas K. SIDABRAS, 873 Cambridge St., Cambridge, Mass. Tel. University 0488. (G-18)

Vietinės žinios

"DARBININKŲ" KONCERTAS SAUSIO 27

Kun. K. Urbonavičius, LDS. Dvasios Vadas lankėsi redakcijoj ir pranešė, kad "D-ko" metiniam koncertui, sausio 27 d., Municipal svetainėje užtikrinta ir kad prie koncerto galima drąsiai rengtis.

P-nas M. Karbauskas, šv. Petro parapijos, vargonininkas pakviestas į artistų rinkimo ir programo tvarkymo komisija. Pakvietimą priėmė ir pasizadėjo kiek laikas leis padėti, kad koncerto programa būtų įvairi ir turininga.

Taigi tikimės, kad mūsų koncertas, sausio 27 d. viršis buvusius koncertus ir publikai padarys surpizą.

PANELEŠ M. GRIBAITES KONCERTAS

Jau čia pat. Nepamirškite įsigyti bilietą ir nepadaryti jokių "deitų" gruodžio 30 d.

Koncertas bus nepaprastas. Jauni, pusamžiai ir seni artistai (ne amžiu) grajis, skambins, dainuos solo, duetas ir kitokius "etus". Bus ir "fonių," ko nė Vainago prakalbose negirdėjote. Jaunas Kiškis, išlikęs gyvas, smuika savo vargus ir linksmes išpasakos. Jis yra gabus smuikininkas. Jo piršteliai yra labai lankstūs, taip, kaip zuikelio kojėles.

Gruodžio 30 d. 8 val. vakare, visi ir visos susijunkite į Municipal svetainę. Turėsite daug malonumo ir "fonių."

AMERIKOS PILETIS ATVYKO IS LIETUVOS

Pradžioje šio mėnesio atvyko iš Lietuvos jaunikaitis K. Mereskevičius ir apsigyveno pas savo gimines. Jis yra baigęs 5 klasas gimnazijos Lietuvoje. Gimęs Amerikoje, ir kaip šios šalies pilietis be trukdymų atvyko į Ameriką. Lankėsi "Darbininko" redakcijoje ir paliko parašes savo išpūdžius iš kelionės laivu "George Washington." Ateity žadėjo parašyti ką nors daugiau.

Nusiskundė, kad be anglių kalbos sunku gauti darbą. LDS. nariai prašomi padėti jam surasti darbą. Jo adresą galite gauti "Darbininke."

FELIKSAS VEL PARDAVI NĖJA RADIO BALSĄ

Feliksas Zaleskas buvo laikinai apleidęs radio biznį. Dabar, sužinojęs, kad p-lė M. Grybaitė rengiasi tuoj po šv. Kalėdų giedoti kalėdines giesmes per radio ir kad Kalėdose iš šv. Kryžiaus Katedros bus giedama kalėdinės giesmės per radio laidę J. E. Kardnolo iškilmin-

gu šv. mišių, dirba išsijungęs, kad tik visiems įtampa radio setus, o kitiems reikalingas prie radio dalis.

Jis parduoda geriausias išstobulintus setus, "speakers" ir kitas dalis.

Jeigu noritė išgirsti kalėdų radio, tai kreipkitės pas Feliksą. Tel. So. Boston 2334

JUDŽIAI PATIKO

Sekmadienį, gruodžio 16 d. pobažnytinėje svetainėje vyko Lietuvos Dukterų draugijos vakaras. J. K. Milius iš Brooklyn rodė judamus paveikslus, kuriuos jis atsivežė iš Lietuvos. Žmonių buvo daug. Paveikslai geri ir įdomūs.

JONAS PUSVASKIS

mirė ketverge, gruodžio 13 d., sulaukęs 34 metų amžiaus. Palaidotas su bažnytinėmis apiegomis Naujos Kalvarijos kapinėse. Šv. mišios už jo vėlė buvo atlaikytos pirmadienį, gruodžio 17 d. Paliko nuliūdime žmoną ir mažą sūnelį. Dirbo prie U. S. Mail ir buvęs World War veteranas.

Visą patarnavimą suteikė graborius D. A. Zaleskas iš Cambridge.

L. D. S. 1-MOS KUOPOS SUSIRINKIMAS

LDS. 1-mos kuopos svarbus priešmetinis susirinkimas įvyks antradienį, gruodžio 18, 7-30 vakare, parapijos salėj, 492 E. Seventh St. Susirinkimas svarbus, todėl visi nariai malonėkite ateiti. Yra daug svarbių reikalų.

PADEKITE KOVOTI SU DŽIOVA

Visur prieš šv. Kalėdas yra platinami ženkleliai, kurie lipinami prie antros pusės konverto.

Šis paveikslėlis parodo, kaip tie ženkleliai išrodo. Jų galima pirkti krautuvėse ir šiaip viešose vietose. Parsiduoda po 1 centą. Surinkti pinigai už ženklelius panaudojami kovai su džiova.

New York Fashion Show

PARDUODAME

visokias dreses, siutis ir katus-klidikiams ir suaugusiems. Patarnavimas geras. Apmai-nome kaip neiluka
337 Broadway, So. Boston.
Tel. S. B. 3603

Garadžiaus Telefonas South Boston 0777
Stubos Telefonas So. Boston 1493-J

PARKWAY AUTO SERVICE

Savininkas Viktoras Valaitis

Parduodam naujus Studebaker'ius ir Erskikus. Taipgi taisom visokio padirbimo automobilius ir parvežam nuo kelio sugadintus diena ir naktį. Užlaikom Gulf ir Sinclair garolius.

415 Old Colony Avenue, South Boston, Mass.

VAIRENYBĖS

AKIRAS—BIRŽYS I PASAULI

Jau ne vienas iš lietuvių žiūri į didelę ir sunkią keblę aplink pasaulį. Vidaus ir užsienio žiniomis tokių žmonių jau buvo iš viso pasaulio. Trys grįžo nepasiekę tikslo, ketvirtasis — dingo.

Šiomis dienomis išvažiuoja į pasaulio kelionę jau 5-asis lietuvis, rašytojas Akiras—Biržys, žinomas kelionių leidinių (miestų ir miestelių monografijų, a. a. „Lietuvos apylinkės kn., „Rasėčių kn...“) autorius. Šis Akiras turi spaudai parduoti didelį 600—800 žodžių veikalą — „i pėst. D. K. Gėdimino milko istoriją.“ „Lietuvos teatras“ (per 300 pusl.) ir per 100 lietuvių miestų ir miestelių monografijų. Jei autorius šis laikas ir aplinkybės ir pasiseks Amerikoje gauti pėdžių, tikimės, skaitytojai susilauks ir šių paskutinių Akiro plunksnos darbų.

Tikrai malonu čia pažymėti, kad Akiras—Biržys pirmasis lietuvis rašytojas, reliužas į pasaulį, žadąs anisą godumą ir troškulį padovanoti vienu kitu dien-

raščių laišku iš tolimųjų pasaulio kraštų.

Akiras—Biržys paruošė tikrai pasigėrėjimo vertą „Pasaulio kelionių knygą“, kur pasirašys visų lankytojų valstybių valdovai ir didieji žmonės. Knygos viršelis aptemptas mūsų prabangių darbo šešiolikos metų gražių auksu ir dailiai apjuostas juosta.

Respublikos Prezidentas po savo atvaizdų pirmasis teikėsi Akiro „Pasaulio kelionių knygon“ išrašyti šios gražios linkėjimo žodžius:

„Linkiu laimingai grįžti tėvynėn Lietuvon iš pasaulio kelionės.“

„A. Smetona, Lietuvos Respublikos Prezidentas.“

Toliau seka ministerio pirmininko prof. Voldemaro toks išrašas:

„Tik tas gali pajusti visą Tėvynės meilės gilumą, kas ilgai jos nustojes vėl grįžta gimtojo saulelėn.“

Universiteto docentas p. T. Daukantas išrašė šius žodžius: „Kelionė platina žmogaus išsilavinimą daugiau už bet kokią mokyklą. Tyrinėkite bekeliaudami kitų tautų, kitų rasijų žmones ir atrasite juose tiek įvairumų, tokio grožio Dievo kūrinį, kad grįšite namo dar didesniu pasaulio ir žmonių mylėtoju. Laimingos kelionės, laimingai sugrįžti ir mylima šali!“

Vienas dar ypač mums gražas ir brangus Akiro — Biržio žygis: visur jis platina savo korteles su Gėdimino pilim, ir užrašo: „Ei, pasauli! mes be Vilniaus nemurimsim!“ Ta pačia proga Akiras žada išreklamuoti ir kelėta didžiausių Lietuvos firmų.

(L. A.)

Santa's Calling

KAS IŠTRAUKS BILIETĄ GAUS PAGAL SU KRAIGIŲ

Lenkai sugalvojo būdą išsigelbėti nuo semmergių

Laikraščiai praneša apie kažkokio Galkos paduotą lenkų vidaus reikalų ministeriai prašymą suruošti tokią originalią loteriją. Galia nusistatęs išleisti 30,000 bilietaų po 2 zlotus, kurie turės būti pardavinėjami išimtinai moterims be tikybos ir tautybės ir amžiaus skirtumo. Moteris, kuri ištrauks bilietą, gaus vyrą. Jis ves, nežiūrėdamas į tai, ar moteris graži, ar ne, sena ar jauna. Vyras užtat gaus ilgiau ir, sumanytojo nuomone, abi pusės bus patenkintos.

Galka savo prašyme siūlo ministerijai šią išradimą plačiai propaguoti, nes tik tuomet nebus senų panų ir opaus dalios klausimo.

GYVULIŲ HIPNOZAS

Visiems, turi būti, žinomas kai kurių vabzdžių mokėjimas apsimesti negyvais. Reikia tikti paimti į rankas vabalą dusią arba paguldinti jį ant nugaros, kad vabaliukas akimirksnyje ištrauktų kojikas ir pasidarytų visiškai nejudas, kaip žemės grumstelis. Galima dabar išmesti jį aukštai į

viršų, dargi nutraukti jam letenėlę, ir jis vis tiktai neparodys nė mažiausio gyvybės ženklo. Tai — paprasčiausias pasireiškimas instinkto apsimesti negyvu.

Vadinamąjį gyvulių „hipnozą“ galima imti, kaip to paties instinkto aukščiausią pavidalą. Tai ypatybė yra pas daugelį gyvulių — vėžiū, varlių, vištų, triušių, ir yra šokia. Iš netyčių ir staiga pagavus gyvulėli abiem rankom ir pastačius jį kūną į nenormališką būklę (pavyzdžiui, apverčiant ant nugaros letenomis ir viršū, ir neleidžiant jam kairę kurį laiką keisti tą būklę — tai gyvulys vis pasilieka tokioje būklėje, visiškai nejudėdamas, su įtemptais raumenimis. O po kaikurio laiko, — nuo vienos sekundės iki dviejų valandų, — gyvulys pats grįžta į normališką būklę.

Įdomu, kad to mokėjimo išsivystymas skirtingas pas gyvulius vienosodis veislių, ir priklauso nuo gyvenimo būdo. Pavyzdžiui, tu rūšių jūros vėžiai (krabai), kurie moka apsimesti esą nejudomai daiktai arba negali greitai judėti, lengviau pasiduo da „hipnotiškai“ būklei, negu kitos rūšys. Todėl

gyvulių „hipnozo“ reiškinį galima žiūrėti, kaip į tam tikrą prisitaikymą, labai naudingą kovoje dėl būvio.

D-ro J. Šimanskio padaryti bandymai patvirtina tą spėjimą. D-ras J. Šimanskis norėjo išaiškinti, kaip veikia lavinimas ir „hipnozo“ atsiradimą ir jo ilgumą vištų ir triušių tarpe. Pasirodė, kad laikas, reikalingas hipnozo atsiradimui, ir pačios hipnotiškos būklės ilgumas keičiasi nuo lavinimo. Ir triušių tarpe, kurie ir paprastame gyvenime griebiai nejudomumo, kaip apsaugos priemonės, bandymo pakartojimas padidina instinkto: „hipnozas“ atsiranda greičiau ir tęsiasi ilgiau. Visai kita pastebima vištų tarpe, — gyvulių, kurie paprastai labai judrūs: dažnas bandymo pakartojimas su jomis turi nelauktų pasekų — instinkto *nuagėlimą*: „hipnozas“ kiekviena kartą atsiranda vis lėčiau ir tęsiasi vis mažiau.

L. Vitkauskas

K. J. KALINAUSKAS
Advokatas
Bostono ofisas:
320-321 Exchange Bldg.,
53 State Street, Boston
Telephone Hubbard 9396
Vakarais ir Subatomis
po pietų
South Boston ofise:
469-A Broadway,
South Boston
Tel. So. Boston 0225-M.
Gyvenimo vieta:
33 Rosemont Street
Dorchester.
Telephone; Talbot 2878

A. J. KUPSTIS
332 WEST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. South Boston 1662-1373
OFISO VALANDOS NUO 9 RYTO IKI 9 VAKARO
Real Estate Insurance ir Mortgičių Seniausia Agentura So. Bostone
DU GERIAUSI PIRKINIAI, kokių lig šiol niekur nėra buvę.
SO. BOSTONE
12 Seimynų medinis namas visai netoli nuo naujai išvesto bulvaro. Raudų atneša \$2700 į metus. Prekė \$22,000. Imokėti nemažiau kaip \$2,000. Likusius išmokėsite randomis. Dabar bėna viskas naujai pertaisoma. Jei norite gyventi laimingai, jei norite išauginti seimyną pavyzdinai, jei norite, kad senatvį neretėitų eleganti, ir jei norite būti nepriklausomas savo gyvenimu, tai tuojau pasinaudokite šia proga. Kiekvienam žmogui gyvenime tokia proga pasituko tik viena sykį, jeigu ją praleidžia, tai kitos progos jau nepagaus. Jei toli kur gyvenate, imkite žmogaus traukinį, betv arba orlaivį ir atvažiuokite aplūreiti persitikrintum. Kitos panašios progos neraste niekur.
DAR VIENA NEGRĖDĖTA PROGA!
SO. BOSTONE
2 Seimynų namas ir krautuvių. Kainuota vieta. Rendos \$820 į metus. Kainos \$4500, bešči nemažiau kaip \$1000. Likusius išmokės to namo rendos. Žmogus gali daryti gerą pravyzenimą. Patyrimas nebūtinai reikalingas: gera vieta gyvenimui daryti, nereikės eiti pas kitą ieškoti darbo. Naujai išstatytas šis lauko ir šis vidaus. Kreipkitės tuojau pas: A. J. KUPSTIS, 332 W. Broadway, So. Boston, Mass, Tels. S. B. 1662-1373. Paauptinam mortgičius namams ir ukiamis. Kas turi pinigų dėl mortgičių, kreipkitės pas mus. Inšturiam viską, reikalaujant duodam ir aut išmokėsio — tik Mas. valstijoje.
Mes vienuomet turin gerų pirkinių, namų, uklių ir krautuvių, — medžiagm kreipis pas mus ir persitikrinti.
Parduodam anglis ir malkas, pristatom į namus ne toliau kaip 12 mylių nuo Bostono.
PARDUODAM LAIVAKORTES IR SICNČIAM PINIGUS Į VISAS ŠALIS.

“TARPININKAS” — “THE MEDIATOR”
Valdības literatūros mėnuaršis, lietuvių kalba, pirminis ir vienintelis Amerikoje, su angly kalbos skyrimu.
Paskelbtas naudingiems rafarimams apie Real Estate, Apdraudimą, Mortgičius ir kitus nejudamojo turto reikalus. Pajavintais elėmis su gal šonk, sveikatos skyrimu, legitimais patarimais, naudat visos lietuvių šaltijos. Didelio formato ne mažiau 32 puslapių. Pirmieji numeriai viešintiams duodami dykal. Iš toliau prisijuskit 6c. krasos ženklų per siuntimui.
Išleidžiama reguliariai kiekvieno mėnesį. Reikalaukt šino adresu: **“TARPININKAS”, 332 West Broadway, South Boston, Mass. Leidėjas A. J. Kupstis.**

P. J. AKUNEVIČIUS
Lietuvės Graborius
620 E. SIXTH ST., SO. BOSTON
Tel. S. B. 4486

Residencijos Telephones: 0770-E. K. Ofiso Telefons: So. Boston 0770-W
S. BARUSEVIČIUS
Lietuviškas Graborius, balsamuotojas, Real Estate ir Public Notaras
258 W. Broadway
South Boston, Mass.
Residencija 533 Dorchester Avenue
Dorchester, Mass.

E. V. WARABOW
(Wrubilauskas)
LIETUVIŠKAS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
1043 Washington Street
Norwood, Mass.
Tel. Norwood 1808
MONTELEO OFFICE
104 Ames Street
Telephone Brockton 1644-J

PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
D. A. ZALETSKAS
Graborius ir Balsamuotojas
877 ir 448 Cambridge Street
Cambridge, Mass.
Telephone University 8831-W

Main Office
South Boston
0304-W
Branch Office
Brockton
7916-W
J. PETRUSKEVIČIUS
Lietuviškas Graborius
187 Ames St., Brockton, Mass.
163 Broadway, S. Boston, Mass.

SVENTO PETRO IR POVILO D. L. K. KEISTUCIO DR-JOS DR-JOS VALDYBA
Pirmininkas — A. Navikas, 702 E. 5th St., S. Boston, Mass.
Vice-Pirm. — J. Jackevičius, 92 Sawyer Ave., Dorchester, Mass.
Prot. Raštininkas — L. Svagzdys, 11 Bowen St., S. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Kazys Kiskis, 366 Broadway, So. Boston, Mass.
Išdinininkas — Vincas Kalšius, 67 G St., South Boston, Mass.
Marsalka — K. Ambrozus, 492 E. 7th St., S. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio 2-ą val. po pietų, parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

SV. KAZIMIERO S. K. D-JOS VALDYBOS ANTRAŠAI
Pirmininkas — Jonas Jaroša, 225 L St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — J. Grubinskas, 24 Prescott St., Readville, Mass.
Prot. Rašt. — V. Micevičius, 405 3rd St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — M. Šeikis, 366 Broadway, So. Boston, Mass.
Išdinininkas — V. Balutis, 36 Mercer St., S. Boston, Mass.
Marsalka — P. Laužika, 393 Fifth St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą nedėdienį kiekvieno mėnesio, po num. 492 E. Seventh St., parapijos salėj, Septinta Gatvė, South Boston, Mass.

SV. JONO EV. BL. PAŠALĖ DR-JOS VALDYBA
Pirmininkas — M. Zioba, 539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 3552-R
Vice-Pirmininkas — J. Petrauskas, 24 Thomas Pk., S. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — J. Glineckis, 5 Thomas Pk., S. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — M. Šeikis, 366 Broadway, S. Boston, Mass.
Kasierius — A. Naudžiūnas, 885 Broadway, So. Boston, Mass.
Tvarkdarys — J. Zaikis, 7 Winfield St., S. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio, 2-ą valandą po pietų, parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

SENAS MALŪNAS
Slavikai (Sakių ap.). Netoli Slavikų miestelio, savininko L. Elvio nuosavybėje randasi vėjinis malūnas, kuris statytas 1795 metais. Kad jis galėtų šnekėti, daug ką papasakotų.

Juokeliai

PAS GYDYTOJĄ
— Ponas Gydytojas, ypatingai po pietų jaučios toks pavargęs, net dažnai beveik miegu prie stalo. — Ką aš turiu daryti kad ne užmigčiau prie stalo? — Tamsta turi eiti į lovą.

TAI IŠGĄSDINO!
Nakties metu tarnas, įbėgęs į pono kambarį, šaukia: — Ponas, kelkitės! Greičiau, greičiau! — Kas atsitiko? — Namai dega! — Tfu, išgąsdino, o aš maniau, kad siuvėjas su saskaita atėjo.

TAI BENT TELEGRAMA
Vienas pirklys savo draugui telegrafuoja: “Rytoj visas kiaušes ir traukinį ir pats taipgi. Nepasivėlink, nes tik rytinis traukinys galvijus veža.” (“Š-nis”)

“MARGUTIS” BUS DU DOLERIAI
Pabrangus linksnumo ir dainų su galdoms laikraštis “MARGUTIS”. Rašytojai tūkstantį VYENĄ DOLERĮ gausite per visus metus “MARGUTIS”. Kas mėnesis leidžia muzikos ir juokų laikraštį art. A. Vanagutis, adresas: “Margutis”, 3210 So. Highland St., Chicago, Ill. “Margutis” naujof vietoj. Išėina su “overkautu”. Už 10 centų stempu galima gauti vieną “Margutis” dėl susipažinimo. Reikalaukite tuojau. “Margutis” nuo 15 dienos laisvas bus DU DOLERIAI. Visokios šios ir Lietuvos Skaitytite “Margutis” tai visada busite linksmi. Yra veltams plano “pyvelių” labai lengri ir grazių. Tik už vieną dolerį į metus 12 “MARGUTIS”.

DR. J. C. LANDZIUS
(SEYMOUR)
51 Providence St. WOBCESTER
Tel. Park 5373
Seredomis: 373 West Broadway
So. Boston. Tel. S. B. 2442

LIETUV. DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS SVŪ. VALDYBA
Pirmininkė — Jieva Markšienė, 625 E. 8th St., S. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkė — Ona Zulonienė, 11 Monks St., S. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Siurienė, 443 E. 7th St., S. Boston, Mass.
Telephone South Boston 3422-R.
Fin. Rašt. — Bronislava Čiunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass.
Išdinininkė — Ona Stanulienė, 105 W. 6th St., S. Boston, Mass.
Tvarkdarys — Ona Mizgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston.
Draugija savo susirinkimus laike kas antrą utarninką kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare, po bažnytinę sveitainę.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę laišku ar telefonu.

Tel. So. Boston 0823
NAUJOJE VIETOJE LIETUVIS DANTISTAS DR. M. V. CASPER
(KASPARAVIČIUS)
511 Broadway, So. Boston
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 12 ryte ir nuo 2:30 iki 6 ir nuo 8 iki 9 val. vakare. Ofisas uždarytas subotas vakaris ir nedėdieniais, taipgi serdomis nuo 12-tos dienos uždarytas
Taipgi nuimu ir X-Ray

Tel. Brockton 5112
DANTISTAS DR. A. J. GORMAN
(GUMAUŠKAS)
705 Main St., Montello, Mass.
(Kampas Broad Street)
Ofiso valandos:
Ryte nuo 10 iki 12 val.
Dieną nuo 2 iki 5 val.
Vakare nuo 6 iki 8 val.
Sekmadieniais pagal sutarties.

Tel. So. Boston 0506-W.
Lietuvių Dantistas
A. L. KAPOČIUS
251 Broadway, South Boston
("Keleivio" name)
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30—6 ir nuo 6:30—9 vakare. Seredomis nuo 9—12 val. diena. Nedėliomis nuo 9 iki 12 (pagal sutartį).

J. PETRUSKEVIČIUS
Lietuviškas Graborius
187 Ames St., Brockton, Mass.
163 Broadway, S. Boston, Mass.